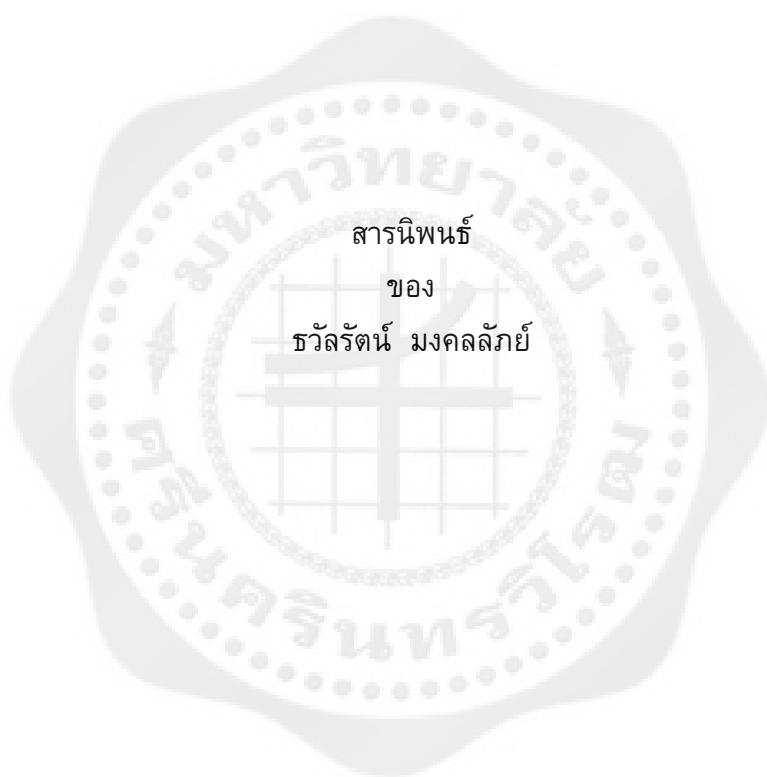
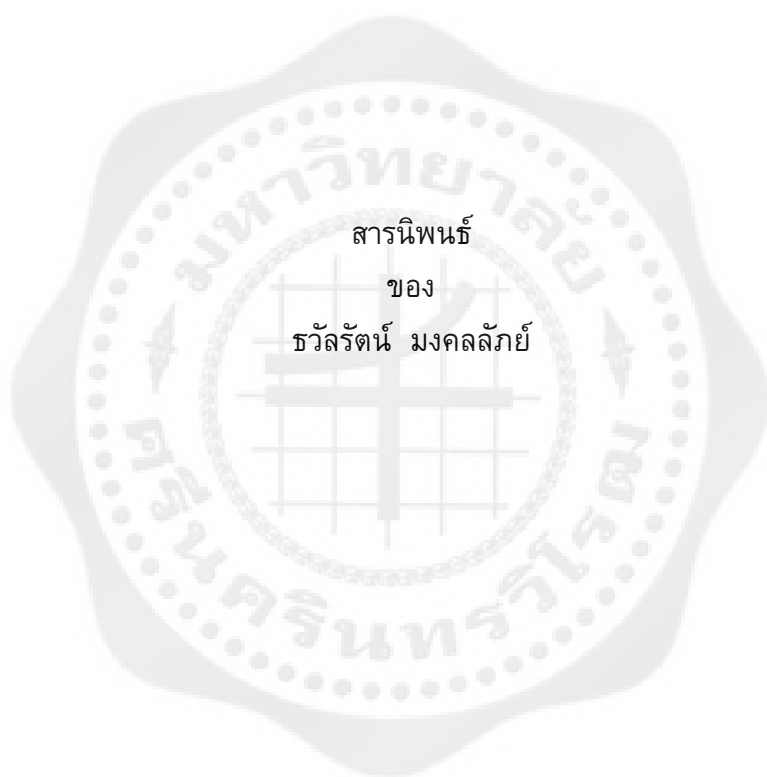


การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
กรกฎาคม 2560

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร



สารนิพนธ์
ของ
ธวัชรัตน์ มงคลลัภย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการและการจัดการการศึกษา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการและการจัดการการศึกษา
กรกฎาคม 2560

ธวัชรรัตน์ มงคลลัภย์. (2560). *การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15*
สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์. อาจารย์
ดร.จันทร์ศรัณย์ ภูติอริยวัฒน์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 316 คน และผู้บริหาร จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างอิสระกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) บุคลากรทางการศึกษา ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) บุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN THE SCHOOLS, SCHOOL CLUSTER 15 ,
UNDER BANGKOK METROPOLITAN



AN ABSTRACT
BY
THAWANRUT MONGKOLLUP

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

July 2017

Thawanrut Mongkollup. (2017). *The Environmental Management in The Schools, School Cluster 15 ,Under Bangkok Metropolitan*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr. Jantararat Phutiariyawat

The purposes of this study were to study and compare environmental management in a fifteen school network in the Bangkok metropolitan According to the opinions of educational staff in six different aspects including the following: the management. physical environment, the teaching and learning. social friendship groups, relationships between the school and community and student activities. They were classified in of positions and work experiences. The research samples were a total of there hundred and sixteen teachers and twenty one administrators. The instruments used in the research were a five-point rating scale. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. t-test independent samples and One-way Analysis of Variance. The research found the following 1) In terms of The environmental management in the network of fifteen schools in Bangkok, according to the opinions of educational staff in six aspects, was management. The physical environment, teaching and learning. social friendship groups relationships between the school the community and student activities. The overall and individual aspects were at a very high level. 2) The educational staff holding different positions and had have different ideas in of the environment and was at a statistically significant level of .01 3) The staff at educational institutes with different of work experiences demonstrated no significant difference in the management of the school environment. However, when considering both sides, it was found to be the physical environment and the difference was statistically significant at a level of .05

สารนิพนธ์
เรื่อง
การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร
ของ
ธวัชรัตน์ มงคลลักษณ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
(การบริหารการศึกษา)
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์) (อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้จาก อาจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง เรือเอก ดร.อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ และอาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงและสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารการศึกษาและคณะครูเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาเสมอมา

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารการศึกษาและคณะครูเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

บุคคลสำคัญยิ่งที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือสนับสนุนคือบุคลากรในครอบครัวทุกคนที่ให้กำลังใจจนเป็นแรงผลักดันสู่ความสำเร็จ

ชวัลรัตน์ มงคลลักษณ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	11
สภาพทั่วไป สังกัดกรุงเทพมหานคร	11
สภาพทั่วไป เครือข่ายโรงเรียนที่ 15	23
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา	26
การบริหารสถานศึกษา	27
สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	29
การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	37
การบริหารจัดการ	37
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	39
การจัดการเรียนการสอน	43
สังคมกลุ่มเพื่อน	45
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	47
กิจกรรมนักเรียน	50
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	54
ตำแหน่งหน้าที่	55
ประสิทธิภาพการทำงาน	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
งานวิจัยในประเทศ	57
งานวิจัยต่างประเทศ	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ.....	73
ตอนที่ 2 ผลการศึกษากิจการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทาง การศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน.....	74
ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทาง การศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	82
ตอนที่ 4 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทาง การศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	83
5 สรุปอภิปรายผลข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	86
การอภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก.....	102
ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์.....	133



บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กรอบอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15	24
2 สังเคราะห์การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	36
3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	67
4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	73
5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน	74
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถาน ศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ.....	75
7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	76
8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	78
9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้อ.....	79
10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน โดยรวมและรายข้อ.....	80
11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมและ รายด้าน.....	81
12 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	82
13 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	83
14 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 10



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทั้งทางด้านการศึกษาด้านเทคโนโลยี เนื่องจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารเศรษฐกิจการเมืองและด้านวัฒนธรรม มีการจัดระเบียบทางสังคม กลายเป็นสังคมระบบเศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเตรียมคุณภาพของประชากรจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในยุคแห่งเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษา, 2553: 8) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ ในหมวด 4 มาตรา 44 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในการพัฒนามนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคน อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง และในหมวด 4 มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ ให้แก่ ปัจเจก ครอบครัวยุคนั้น สังคมและประเทศ โดยใช้แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: ข) กำหนดพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจและทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคมไทย ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเนื่องจากคนเป็นเป้าหมายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา

การจัดการศึกษาตามแนวทางดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ โดยเน้นการวางแผน การวิเคราะห์แผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล จึงสอดคล้องตามแผนปฏิรูปราชการประจำปี 2559 สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล การบริหารจัดการแผนปฏิรูปราชการประจำปี

พ.ศ. 2559 ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลได้เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน การวิเคราะห์แผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล ที่มีสาระสำคัญของแผนครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพชีวิตและวัฒนธรรม รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อผลักดันให้ส่วนราชการในสังกัดสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลพันธกิจที่ปรากฏในแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือกับสมาชิกภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะสามารถแสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของแผนฯ ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานประสานกันของทุกส่วนราชการ ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่องและอำนวยความสะดวก เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2559 สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (2559: 13)

การบริหารสภาพแวดล้อมที่ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์ คือ โรงเรียนต้องมีสังคมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ และเทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชน รวมทั้งเป็นโรงเรียนที่สามารถเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และโรงเรียนใกล้เคียง ตามที่ แบลันฟอร์ด (Blanford. 2006: 41- 42) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ ทำให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดหาอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เชิงบวก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับชุมชน ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสำคัญ มีผู้ศึกษาทำการวิจัยได้จำแนกการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ดังนี้ อาภาภรณ์ พายสำโรง (2552: 77) ได้จำแนกการศึกษาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับ แอสติน(Astin. 1971. 308 - 316) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ออกมา ตามสภาพแวดล้อมที่สำคัญ ประกอบด้วย 6 ด้านคือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการนักเรียน 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของนักเรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และสอดคล้องกับ

อมรพงศ์ พันธิโกชนและจตุณี เก้าเอี้ยน (2556: 44) ได้อธิบายว่าการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการจัดใช้แหล่งเรียนรู้ และสัมพันธ์ชุมชน

จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน และการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งได้รับผลจากพฤติกรรมการบริหารจัดการของผู้บริหาร พฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เหล่านี้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานของสถานศึกษาการจัดการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และการทำงาน (พระมหาอำนาจ ครอบบุญ, 2547: 47) สอดคล้องกับโกวิท มัชฌิมา (2550: 82) ได้ให้ความสำคัญสภาพแวดล้อมมีผลต่อการส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม จะเห็นได้จากการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สุริยา เกษอินทร์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและ ทั้งรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สาริต ดรฤณศิลป์ (2545: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เมื่อทดสอบรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนให้แก่เด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดงจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามเสนนอก โรงเรียนวิสุทธิศ และโรงเรียนนิชากร และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตห้วยขวาง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ โรงเรียนพระราม๙ กาญจนากิเชก และโรงเรียนวัดใหม่ช่องลม ซึ่งกรุงเทพได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปีการศึกษา 2550 โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 2 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 1 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมผู้ที่ด้อยโอกาส พิการ และบกพร่องทางสติปัญญา มีจำนวน 2 โรงเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เครือข่ายที่ 15 ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 รวม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจนนโยบายของรัฐในด้านการจัดการศึกษา และนโยบายของคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ การศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารในการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการสอน ภาษาต่างประเทศ โดยครูชาวต่างชาติ พัฒนาโรงเรียนในระบบเครือข่ายโรงเรียน โดยนำชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้โรงเรียนได้รับการ รับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 เร่งดำเนินการพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียน ดี เก่ง และมีความสุข(เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 .2559: 1)

ปัญหาและอุปสรรคของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 อยู่ในชุมชนแออัด เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด และ อบายมุข ฐานะผู้ปกครองไม่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ผู้ปกครองขาดความตระหนัก ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ผู้เรียนเขียนและอ่านไม่คล่อง รวมทั้งขาดทักษะการ วิเคราะห์นอกจากนั้นม้งานวิจัยที่พบปัญหาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พระมหาเดชา อมรเมธี(สืบจันทร์) (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยพบปัญหาการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา มี ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ ปัญหา คือ ไม่มีการส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มสนใจ และ ชมรมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม 2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปัญหา คือ ไม่ส่งเสริมให้มีการจัด บรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่มีมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้พลังงาน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหา คือ ไม่ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรในเนื้อหาที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา ไม่ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับ มรรคา เจ้าทรัพย์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารอาคารโรงอาหาร การบริหารบริเวณ โรงเรียน การบริหารอาคารเรียน การบริหารห้องเรียน การบริหารอาคารห้องน้ำ – ห้องส้วมและการ บริหารห้องเรียน และชวลิต คำราม (2552 : 53) การศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อ การเรียนการสอนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า ด้านการ ประสานความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการ เรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียน ดี เก่ง และมีความสุข

จากการศึกษาหลักการและข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในเครือข่าย โรงเรียนที่ 15 ซึ่งทำหน้าที่สอน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่

15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ด้านการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน
- 3.

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 1.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน
- 1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
- 1.6 ด้านกิจกรรมนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 412 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน 391 คน จากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับครูผู้สอนเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 337 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน 316 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่งหน้าที่

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร พิจารณาจากองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

3.2.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

3.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

3.2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3.2.6 ด้านกิจกรรมนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบ ภายในสถานที่ที่เป็นทั้งวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่สวຍงามร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งด้านบวกและด้านลบที่เป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

2. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และการทำงานของสถานศึกษาใน 6 ด้าน คือ

2.1 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยมีกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้รับความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของ

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้ภารกิจภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การดำเนินงานในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ อาคารสถานที่ บริเวณสถานศึกษา และสวนหย่อม ที่เหมาะสม เป็นระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการเลือกใช้วัสดุที่ดีมีคุณภาพ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียน

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญตาม หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล มีความสัมพันธ์อันดีของครูกับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมระหว่างนักเรียนด้วยกัน เพื่อช่วยในการปรับตัวการดำรงชีวิตในสถานศึกษา การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่จัดขึ้นในสถานศึกษา มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลการเรียน พฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน

2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การดำเนินงานในการทำกิจกรรมร่วมกัน ของสถานศึกษากับชุมชน มีการติดต่อสื่อสาร ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษากับประชากรในชุมชนในพื้นที่เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.6 ด้านกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองตามศักยภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบาย ความสำเร็จตามเป้าหมายของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

4.ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งที่บุคลากรในสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

4.1 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของเครือข่ายโรงเรียนที่15สังกัดกรุงเทพมหานคร

4.2 ตำแหน่งครูผู้สอนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานรับราชการหรือช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งของบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

5.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานรับราชการหรือช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

5.2 5 - 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานรับราชการหรือช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 5 - 10 ปี

5.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานรับราชการหรือช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

6. เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนให้แก่เด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดงจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามเสนนอก โรงเรียนวิสุทธิศ และโรงเรียนวิชาวกร และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตห้วยขวาง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนประชากรราษฎร์บำเพ็ญ โรงเรียนพระราม๙ กาญจนภิเษก และโรงเรียนวัดใหม่ช่องลม ซึ่งกรุงเทพได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปีการศึกษา 2550 เครือข่ายโรงเรียนที่ 15

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา จากแนวความคิด แบลันฟอร์ด (Blanford, 2006: 41- 42) ได้กล่าวว่าการจัดสภาพแวดล้อมนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ ทำให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เชิงบวก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และแอสติน (Astin, 1971, 308 - 316) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมที่สำคัญในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้านคือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน รวมถึงการสังเคราะห์ข้อค้นพบจากงานวิจัยของการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อาทิ นฤมล ก้อนข้าว (2558), นินาท พลเดช (2558), อินทิรา บริบูรณ์ (2556), เกียงศักดิ์ บุญขวาง (2556), เด่นชัย วงษ์ช้าง (2556), ทรศนีย์ วราห์คำ (2554), อาคม รุนสีงาม (2550) และอมรพงศ์ พันธิโกชนและจตุณี แก้วเอียน (2556) สามารถสรุปองค์ประกอบของการบริหารสภาพแวดล้อมทางการศึกษาได้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และ 6) ด้านกิจกรรมนักเรียน

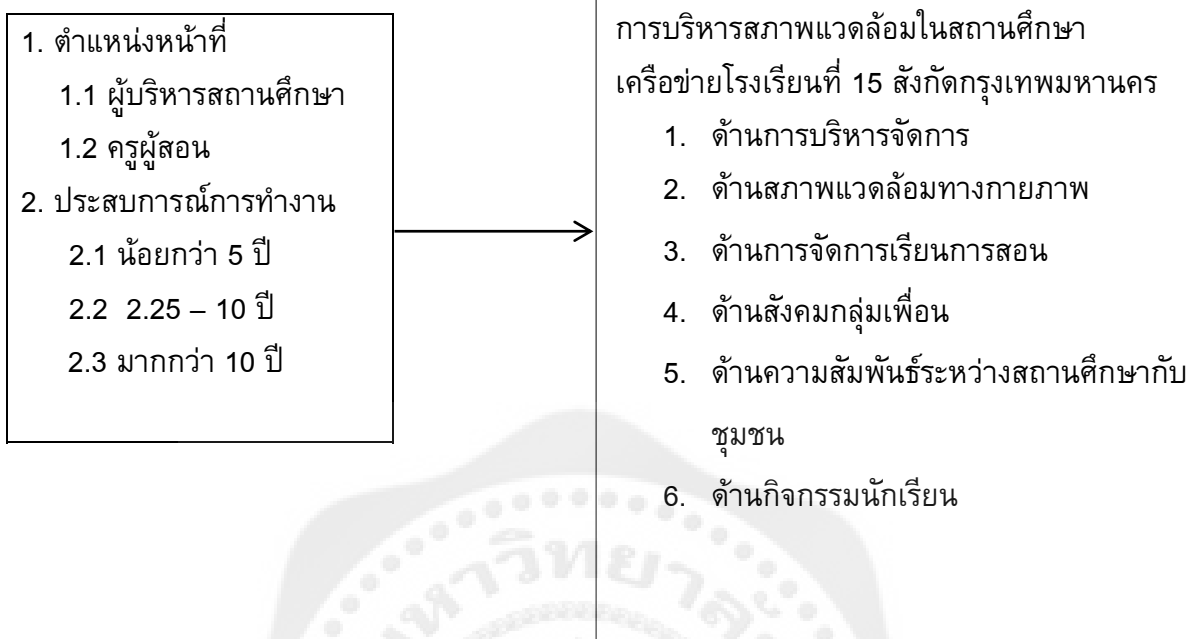
ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงานมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา โดยมีงานวิจัยค้นพบว่า ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ทำงาน จากการศึกษา งานวิจัย พระครูสมุห์ไกรสิทธิ์ ฐานโกสโล (ทิพม่อน) (2549: 105 - 106) ศึกษาเรื่องบทบาทของ ผู้บริหารและครู อาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรสาคร พบว่า เมื่อการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในการ จัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและ รายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัย อินทรา บริบูรณ์ (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อม โรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส ผลการวิจัยพบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคม กลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ แต่เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ แตกต่างกัน สอดคล้องกับ รุ่งนภา คนแล (2553: 52 - 53) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองสิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน อาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สองสิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านต่างกัน

จากข้อค้นพบข้างต้นสรุปได้ว่าตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน เป็นตัวแปรที่ น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรอิสระ ในการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาของนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสรุปได้เป็นกรอบแนวคิดของ การวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 1.1 สภาพทั่วไป สังกัดกรุงเทพมหานคร
 - 1.2 สภาพทั่วไป เครือข่ายโรงเรียนที่ 15
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.1 การบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
3. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 3.1 บริหารจัดการ
 - 3.2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - 3.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 3.4 สังคมกลุ่มเพื่อน
 - 3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
 - 3.6 กิจกรรมนักเรียน
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 4.1 ตำแหน่งหน้าที่
 - 4.2 ประสบการณ์การทำงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 สภาพทั่วไป สังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม และด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน รวมทั้งการแปลงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ การประสานแผนปฏิบัติการ การติดตามและประเมินผล และเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ การให้บริการและพัฒนาระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศของกรุงเทพมหานคร แบ่งส่วนราชการภายในเป็น 10 ส่วนราชการ ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง กองยุทธศาสตร์สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองยุทธศาสตร์สาธารณสุขปโภคพื้นฐาน กองยุทธศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และสังคม กองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ กองควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ กองบริการระบบคอมพิวเตอร์ และกองสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีอัตรากำลัง 282 ตำแหน่ง มีบุคลากรครองตำแหน่งในปัจจุบันจำนวน 265 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2558)

1.1.1 การวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์

ผู้บริหารกรุงเทพมหานครมีนโยบายการพัฒนากรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนด้วยการ “รวมพลังคนรักกรุงเทพฯ ร่วมสร้างกรุงเทพฯ” ให้เป็น 1) มหานครแห่งความปลอดภัย 2) มหานครแห่งความสุข 3) มหานครสีเขียว 4) มหานครแห่งการเรียนรู้ 5) มหานครแห่งโอกาสของทุกคน และ 6) มหานครแห่งอาเซียน และเพื่อผลักดันให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินการ (โครงการ/กิจกรรม) ตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำ และพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายสารสนเทศ ด้านการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาอย่างต่อเนื่องแบ่งส่วนราชการภายในเป็น 7 ส่วนราชการ ประกอบด้วย สำนักงาน เลขานุการ กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน ยุทธศาสตร์การศึกษา กองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และกองพัฒนาข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร มีอัตรากำลัง 348 ตำแหน่ง มีบุคลากรครองตำแหน่งในปัจจุบัน จำนวน 327 ตำแหน่ง จำแนกเป็นข้าราชการ สามัญ 271 ตำแหน่ง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร (ศึกษานิเทศก์) 56 ตำแหน่ง (ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2558)

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 438 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต มีนักเรียน 295,102 คน แบ่งเป็น ระดับอนุบาลศึกษา จำนวน 50,051 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 208,547 คน มัธยมศึกษา ตอนต้น จำนวน 33,550 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,954 คน นักเรียนเรียนร่วม(เด็กพิเศษ) จำนวน 3,189 คน ครูจำนวน 14,647 คน โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 432 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 108 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 9 โรงเรียน เปิดสอนเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6

โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 115 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2558)

การวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ สำหรับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละระดับที่ได้รับการประเมิน โดยโรงเรียนคงโค รัดอุทิศ สำนักงานเขตบางบอน อยู่ระหว่าง รอผลการประเมิน และโรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม ได้รับการประเมินขณะอยู่ร่วมกับโรงเรียน วัดสุทธาราม ผลการประเมินจึงคำนวณจากสถานศึกษา จำนวน 436 แห่ง ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามการรับรอง พบว่า ผลการประเมินของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งหมด 436 แห่ง โดยได้รับการรับรอง 424 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.25 และไม่ได้รับ การรับรอง 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.75

จำแนกตามระดับคุณภาพ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี 393 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.14 รองลงมาอยู่ในระดับดีมาก 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.11 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.75

ดังนั้นผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานจึงนำมาเป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อรักษาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองคุณภาพ และคงคุณภาพการศึกษา ให้คง มาตรฐานเดิมหรือดียิ่งขึ้นไป

1.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)

1. เป็นผู้นำด้านการวางแผน ด้านการติดตามและประเมินผลและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. บุคลากรมีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการวางแผน ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. บุคลากรมีความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย สามารถนำความรู้และประสบการณ์มา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. บุคลากรมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการพัฒนาระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการบริหารงาน อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

จุดอ่อน (Weakness)

1. ยังไม่มีการใช้การวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ในการ ปฏิบัติงานเท่าที่ควร
2. ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในแนวทางการดำเนินการและผลงานด้าน การพัฒนาระบบสารสนเทศ

3. ขาดระบบคอมพิวเตอร์สำรองฉุกเฉิน (Disaster Recovery Site)

4. บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนรับบริการ ทำให้ไม่สามารถให้บริการผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว

โอกาส (Opportunity)

1. กรุงเทพมหานครใช้การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นหลักในการปฏิบัติราชการ

2. กรุงเทพมหานครมีแผนพัฒนากรุงเทพมหานครและแผนเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับแผนระดับชาติ รวมทั้งมีแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

3. มีเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความหลากหลายและสามารถนำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุปสรรค (Threat)

1. สถานที่ทำงานของกองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ กองบริการระบบคอมพิวเตอร์ และกองควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ตั้งอยู่ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 ดินแดง ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและไม่สะดวกในการประสานงานภายในส่วนราชการของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

2. ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานของกรุงเทพมหานครในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผล (Daily Plans)

3. งบประมาณในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ไม่ได้รับการจัดสรรตามแผนที่กำหนดไว้

4. กฎ ระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานยังไม่ได้มีการปรับปรุงให้สามารถรองรับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรุงเทพมหานคร

1.1.3 การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

วิสัยทัศน์

“สำนักงานการศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ กรุงเทพมหานครให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ก้าวไกลสู่ประชาคมอาเซียน”

พันธกิจ

1. เป็นองค์กรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีคุณภาพ มีคุณธรรม และความโปร่งใส เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีระดับชาติ และระดับภูมิภาคอาเซียน

2. พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านคุณวุฒิ คุณธรรม ความรู้ และทักษะในการบริหาร การจัดการความรู้ โดยเน้นความเป็นเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ

3. จัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กร เอกชน อื่นๆ

4. กำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แผนปฏิรูปราชการประจำปี พ.ศ. 2559 ของสำนักงานการศึกษา และนโยบาย ของผู้บริหารกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2556 - 2560) ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการ

2. เพื่อให้การดำเนินงานในการกิจที่สนับสนุนการดำเนินงานในมิติที่ 2 - 4 สอดคล้อง ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2556 - 2559) ได้แก่ ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการ

3. เพื่อให้สำนักงานการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติงาน ประกอบการติดตาม ประเมินผล การปฏิรูปราชการประจำปี พ.ศ. 2559

เป้าหมายหลัก

1. จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
2. จัดบริการการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นกลุ่มผู้นำในประชาคมอาเซียน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน

ด้านการศึกษา ตัวชี้วัด

1. การกิจเชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิรูปราชการ กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ.2559 (ตอบสนองนโยบาย ผว.กทม.)

1.1 นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้รับการพัฒนาแนวคิด ปฏิเสธการคอร์รัปชัน

1.2 ร้อยละของลูกเสือเนตรนารีและยุวกาชาดร่วมกันทำความดีต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม

1.3 ร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครศึกษาต่อใน ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

1.4 ร้อยละของนักเรียนที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้

1.5 ร้อยละของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสองภาษาหลักสูตรไทย-อังกฤษ ที่มีคะแนน ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป

1.6 ร้อยละของข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่ผ่านการอบรมภาษาอังกฤษนำความรู้ไปใช้ จัดกิจกรรมการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน

1.7 ร้อยละของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนภาษามลายูที่มีนักเรียนผ่านเกณฑ์

1.8 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

1.9 นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 438 โรงเรียน ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ตามรายการที่กำหนด 20 รายการ

1.10 จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ(เรียนร่วม)

2. การกิจเชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการราชการกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2559 (ตอบสนองแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี)

2.1 นักเรียนโรงเรียนสังกัด กทม. มีกิจกรรมที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

3. การกิจประจำที่หน่วยงานดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2559และ/หรือตอบสนองวิสัยทัศน์ของหน่วยงานงานเชิงยุทธศาสตร์

3.1 ร้อยละของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 ร้อยละของสำนักงานเขตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดผ่านเกณฑ์

3.3 ร้อยละของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัยได้รับการพัฒนาศักยภาพ

3.4 จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3.5 ร้อยละของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและนอกสังกัด กรุงเทพมหานคร มีสุขภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3.6 ร้อยละของนักเรียนที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุอุบัติเหตุ และความรุนแรง ในโรงเรียนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

3.7 ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาความรู้ได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

3.8 ผลคะแนนการประเมินผลการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน กทม. ตามเกณฑ์ประเมินผลที่กำหนดงานประจำ

3.9 ร้อยละของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ข้าราชการครูใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อการเรียนรู้การสอน

3.10 ร้อยละของโรงเรียนที่มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

3.11 ร้อยละของโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่ เพื่อการศึกษาที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ตามแผนที่กำหนด

3.12 ร้อยละของสำนักงานเขตที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผ่านเกณฑ์

3.13 ร้อยละของข้าราชการครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทางก่อนหรือหลังแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น

3.14 ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ผ่าน การประเมินจากคณะกรรมการประเมินฯ ให้มีวิทยฐานะชำนาญการ

3.15 ร้อยละของข้าราชการกรุงเทพมหานครสำนักการศึกษา ที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ได้รับการอบรม

4. การกิจสนับสนุนมิติที่ 2 - 4

4.1 ร้อยละความสำเร็จของการก่อหนี้ผูกพัน

4.2 ร้อยละของความสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวม

4.3 ร้อยละของเงินกันไว้เหลือมปี

4.4 คะแนนของความสำเร็จของการจัดทำงบการเงินทันเวลาและถูกต้อง

4.5 คะแนนของความสำเร็จของการจัดทำรายงานบัญชีมูลค่าทรัพย์สิน

ประจำปี 2559 ทันเวลา และถูกต้อง

4.6 ระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงและการ

ควบคุมภายใน

4.7 ระดับความสำเร็จในการแก้ไขเรื่องร้องเรียนจากประชาชน/ผู้รับบริการ

4.8 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินโครงการให้บริการที่ดีที่สุด (Best

Service)

4.9 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

4.10 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการ

ทำงาน

4.11 ร้อยละของผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการสร้างราชการใส

สะอาดของ กรุงเทพมหานคร

1.1.4 ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน

1 สถานการณ์และการประเมินกรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศทำให้เป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานด้านต่างๆ ของประเทศ รวมถึง ด้านการศึกษาที่เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพมาตรฐานและทันสมัยกว่าในภูมิภาคอื่นๆ ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการ จัดการศึกษา ทำให้ได้รับความสะดวกสบายทั้งจากระบบการคมนาคมขนส่งที่เข้าถึงทั่วทุกพื้นที่ ได้รับความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย เพราะมีระบบโครงสร้างด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประชากรส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีอุปกรณ์สำหรับเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์แบบพกพา สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร มีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย มีโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ง่ายขึ้นมีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานด้านการศึกษาเพียงพอและมีโรงเรียนในสังกัดให้บริการด้านการศึกษาครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมถึงมีโอกาสนในการได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากภาคเอกชนทุกภาคส่วน

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรม ทั้งรูปแบบการขยายตัวทางพื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เด็กที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนบางส่วนต้องย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครอง รวมถึงมีนักเรียนที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยมาเข้าเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ซึ่งยากต่อการบริหารจัดการ กรุงเทพมหานครจึงต้อง ทำหน้าที่ในการเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ด้วยการเป็นศูนย์กลางด้านต่างๆ ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ได้ระบุไว้ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และสังคมที่เกิดขึ้นบ่อยทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครมีหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนอกจากการสนับสนุนให้จัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพรวมถึงพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตให้สามารถปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความหลากหลาย ต่อเนื่อง ร่วมสร้างประสบการณ์ตรงเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนรู้ และปฏิบัติจริง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้

เมื่อวิเคราะห์บริบทในด้านต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นจุดอ่อน และอุปสรรค ได้แก่ การวางแผนพัฒนาบุคลากรในภาพรวมยังไม่ชัดเจนทำให้เกิดความซ้ำซ้อน การประสานระหว่างสำนักการศึกษา สำนักงานเขตและโรงเรียนมีความล่าช้า โครงสร้างในการบริหารงานไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรมีการโยกย้าย การแต่งตั้งผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาล่าช้า รวมถึงการขาดการวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา/การติดตาม ประเมินผลการ

ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามารถที่ปฏิบัติงาน ด้านการสนับสนุนการจัดการศึกษามีความก้าวหน้าในวิชาชีพน้อย ส่วนปัจจัยที่ส่งผลทางบวกนั้น พบว่า บุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบสูงและมีโอกาสได้รับการพัฒนา อย่างต่อเนื่องทั้งจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก

2. พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ มีคุณภาพ
2. พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านคุณวุฒิ คุณธรรม ความรู้ และทักษะในการบริหาร การจัดการความรู้ โดยเน้นความเป็นเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ

3. จัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งของบุคคล ครอบครัว ชุมชนและองค์กรเอกชน
อื่นๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนาการจัดบริการทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน
3. พัฒนาศักยภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

เป้าหมาย

1. จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
2. จัดบริการการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นกลุ่มผู้นำประชาคมอาเซียน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน ด้าน

การศึกษา

3. แนวทางการพัฒนา

1. สำนักงานการศึกษาได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และปฐมวัยให้กับนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง รวมถึงส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ มีการจัดการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การรับรองคุณภาพ มีระบบการ ประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาปลูกฝังคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม การกระทำความ รับผิดชอบ และการเป็นอยู่อย่างพอเพียงปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมุ่งมั่นทำความดี มีคุณธรรม ประจําใจ มีระเบียบวินัยต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมส่งเสริมความสามารถต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสองภาษา การสอนภาษามลายู พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาเพิ่ม โอกาสการศึกษาต่อระดับการศึกษาที่สูงขึ้นของนักเรียนโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สามารถ เข้าเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

3.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา มีการสนับสนุนการเตรียมความพร้อม ให้กับนักเรียน ด้วยการสนับสนุนค่าใช้จ่าย 20 รายการ สนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ ให้ นักเรียนมีสุขภาพดี มีความปลอดภัย ด้วยการส่งเสริมสุขภาพกายของเด็กและเยาวชนในโรงเรียน มีการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ เพื่อการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัด รวมถึงได้รับการสนับสนุน ความร่วมมือด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งทางด้านวิชาการ/วัฒนธรรม/ประสบการณ์ และเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน

3.3 ด้านบุคลากร มีการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ ได้แก่ การเพิ่มความสามารถ ด้านภาษาให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน ข้าราชการครู ได้รับการพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง เป็นต้น ด้วยมาตรการและกลยุทธ์ ดังนี้ 1) พัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดโปรแกรมการศึกษาที่ รองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา ให้กับนักเรียนโรงเรียนสังกัด กทม.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการ

1. สถานการณ์และการประเมิน

สำนักการศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีเป้าหมายร่วมกัน ในการดำเนินงานโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการซึ่งมีเป้าหมาย ในปี พ.ศ. 2575 ให้กรุงเทพมหานครมีระบบสารสนเทศ เพื่อให้บริการที่ทันสมัยและถูกต้อง แก่ ประชาชน เพิ่มความสะดวกในการติดต่อแก่ประชาชน และลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงาน ซึ่ง เมื่อวิเคราะห์บริบทในด้านต่าง ๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ ระบบการคมนาคม ขนส่งที่สามารถเข้าถึงทุกพื้นที่ ซึ่งส่งเสริมทำให้ได้รับความสะดวกกว่าในพื้นที่อื่น ส่วนอุปสรรคและ จุดอ่อน ได้แก่ การขาดเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงานที่ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย จึงไม่สามารถใช้ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่ขาดการนำเทคโนโลยี มาช่วยในการ สนับสนุนการทำงานของบุคลากรและสารสนเทศทางการศึกษาในการบริหารจัดการ ยังไม่เพียงพอ ส่วนปัจจัยทางบวกที่เป็นจุดแข็งและโอกาส ได้แก่ การมีสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ในสังกัดอย่าง เพียงพอ

2. พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด

พันธกิจ

1. บริหารการจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของกรุงเทพมหานคร และ ความต้องการของประชาชน

2. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา
วัตถุประสงค์

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ
ของประชาชน

2. พัฒนาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. สำนักการศึกษาเป็นองค์กรที่จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ
2. สำนักการศึกษามีเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการสนับสนุน การ
ปฏิบัติงาน

3. แนวทางการพัฒนา

สำนักการศึกษานำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการงานในการกิจหลักของหน่วยงาน
(Core Business) ให้รวดเร็วขึ้น มีระบบการจัดเก็บข้อมูลในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และ
ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ผ่านช่องทาง คือ เว็บไซต์สำนักการศึกษา ซึ่งได้ปรับปรุงพัฒนา
เว็บไซต์ ของหน่วยงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร ด้วยการเพิ่ม
ระบบ สารสนเทศและ/หรือระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อบริการประชาชนหรือหน่วยงานภาครัฐ
(e-Service/ m-Service) ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับทุกหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับ
ข่าวสาร ด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีความครบถ้วน ทันสมัยและสม่ำเสมอ รวมถึงการพัฒนาระบบ
การบริหาร จัดการด้านต่างๆ ได้แก่ การคลังและงบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคล
เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ คุณภาพในการปฏิบัติราชการรวมถึงพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้น ด้วย
มาตรการและกลยุทธ์ ดังนี้ 1) เพิ่มระบบสารสนเทศและ/หรือระบบภูมิสารสนเทศเพื่อบริการ
ประชาชนหรือ หน่วยงานภาครัฐ (e-Service/m-Service) 2) พัฒนาคุณภาพการให้บริการด้วย
ความอบอุ่น เป็นมิตรแก่คนทุกชาติ ทุกภาษา ทุกวัฒนธรรม 3) ส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลใน
การบริหารจัดการและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ของกรุงเทพมหานคร 4) ส่งเสริมให้หน่วยงานปฏิบัติ
ราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
5) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการทำงาน ที่มีความสุข
6) ส่งเสริมการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร 7) พัฒนาประสิทธิภาพของการ
เบิกจ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

1.1.5 การบริหารแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้การบริหารแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2559 สำนักการศึกษา ดำเนินการ
ได้อย่างบรรลุเป้าหมาย จึงได้มีการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน
โดยมีผู้บริหารและตัวแทนจากทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผน
ปฏิบัติราชการประจำปี และกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการราชการประจำปี พ.ศ. 2559 สำนักการศึกษา ต้องมีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2556 - 2560) แผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2559 และนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติการประจำปีที่ครอบคลุมมิติต่างๆ ตามที่ สกก. กำหนดด้วย

2. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญ และความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2559 รวมทั้งแนวทางในการจัดทำโครงการที่รับผิดชอบ เพื่อให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายตามที่แผนปฏิบัติการกำหนด

3. มีการประชุมติดตามและการรายงานผลความก้าวหน้า รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการสม่ำเสมอ และรายงานความก้าวหน้าผ่านระบบ Daily Plans ต่อผู้บริหารสำนักการศึกษาทุกเดือน รวมทั้งรายงานความก้าวหน้ารายตัวชี้วัดทุก 3 เดือน

4. จัดทำรายงานการจัดการศึกษาประจำปี เพื่อเผยแพร่ผลงานการจัดการศึกษาในภาพรวมต่อหน่วยงาน องค์กร และประชาชนที่สนใจ

1.1.6 การกิจ (พันธกิจ) ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2559

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยให้สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกำหนดแนวทางในการดำเนินการกิจในความรับผิดชอบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2561 และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผน การประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินการตามแผนต่าง ๆ เช่น แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกรุงเทพมหานคร ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2560 – 2563) ฯลฯ แก่ผู้เกี่ยวข้อง อาทิผู้บริหารซึ่งกำกับดูแลการจัดทำแผนของหน่วยงาน และนักวิเคราะห์นโยบายและแผนรวมทั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนของหน่วยงานในสังกัด/กำกับของกรุงเทพมหานคร โดยจัดประชุมสัมมนาและการฝึกอบรมตามที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเชื่อมโยงกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 7.2 การบริหารแผนและประเมินผล

2. สนับสนุนระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศส่วนกลางด้วยการสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ การเตรียมความพร้อมให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรของกรุงเทพมหานครมีความรู้ ความสามารถในการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการให้บริการแก่คนกรุงเทพฯ และรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งจะเป็นผลให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีศักยภาพ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวเร่งในการขับเคลื่อนให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน รวมทั้งมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งอาเซียนในปี 2559 และเป็นมหานครเอเซียในปี 2575

3. พัฒนานโยบายและบริหารจัดการของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการปฏิบัติการ พัฒนาระบบการให้บริการด้านการวางแผน ประเมินผลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาแหล่งข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรอย่าง

ต่อเนื่อง พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข พัฒนาการเบิกจ่ายเงินตามแผนงบประมาณประจำปีให้รวดเร็วเป็นไปตามแผนปฏิบัติการเบิกจ่ายเงิน พัฒนาการจัดทางการเงิน ปรับปรุงกระบวนการบริหารราชการประจำให้เกื้อหนุนต่อการนำยุทธศาสตร์และแผนงานด้านต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติและพัฒนามาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการและบุคลากร

1.2 สภาพทั่วไป เครือข่ายโรงเรียนที่ 15

1.2.1 ภาพรวมของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนให้แก่เด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามเสนนอก โรงเรียนวิสุทธิศ และโรงเรียนวิชาการ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตห้วยขวาง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ โรงเรียนพระราม๙ กาญจนภิเษก และโรงเรียนวัดใหม่ช่องลม ซึ่งกรุงเทพได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปีการศึกษา 2550

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 2 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 1 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมผู้ที่มีด้อยโอกาส พิการ และบกพร่องทางสติปัญญา มีจำนวน 2 โรงเรียน

ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เครือข่ายที่ 15 ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 รวมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจนนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษาและนโยบายของคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการสอนภาษาต่างประเทศ โดยครูชาวต่างชาติ พัฒนาโรงเรียนในระบบเครือข่ายโรงเรียน โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 เร่งดำเนินการพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียน ดี เก่ง และมีความสุข

1.2.2 หน้าที่หลักของเครือข่ายที่ 15

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 มีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนงานด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

1.2.3 โครงสร้างหน่วยงาน

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 แบ่งส่วนการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายการวางแผนงาน โครงการ ประสานงาน และพัฒนาเครือข่าย จัดระบบเครือข่ายสารสนเทศ และระบบข้อมูลเพื่อการบริหารงานของเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล เสนอรายงาน รวมทั้งงานที่ไม่ได้กำหนดเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ฝ่ายพัฒนาการเรียนการสอน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดโครงการเพื่อพัฒนาครู พัฒนาผู้เรียน พัฒนาการใช้สื่อและนวัตกรรม พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล เสนองาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำโครงการบริหารจัดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานที่กำหนดไว้ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล เสนองาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. ฝ่ายวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดนวัตกรรม จัดวางแผนและโครงการแก้ปัญหาหรือพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผล เสนอรายงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องโดยมีกรอบอัตรากำลัง 528 ตำแหน่ง ดังนี้

ตาราง 1 กรอบอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15

ตำแหน่ง	จำนวนบุคลากร (คน)
ผู้บริหารสถานศึกษา	21
ข้าราชการครู	391
ข้าราชการสามัญ	9
ลูกจ้างประจำ	28
ลูกจ้างชั่วคราว	79
รวมบุคลากรทั้งสิ้น	528

1.2.4 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก(SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
3. ครูมีความรู้ความสามารถ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ
5. โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชน
6. โรงเรียนใช้ ICT ในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน
7. โรงเรียนทุกแห่งผ่านการประเมินภายนอก รอบ 2 จาก สมศ.
8. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
9. มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
10. โรงเรียนมีหลักสูตรเฉพาะทาง

จุดอ่อน (Weakness)

1. ผู้เรียนเขียนและอ่านไม่คล่อง รวมทั้งขาดทักษะการวิเคราะห์
2. ผู้เรียนมีการย้ายระหว่างปี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียน
3. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้และใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลาย
4. ครูไม่นำผลการวิจัยในชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
5. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในเครือข่ายขาดความต่อเนื่อง

โอกาส (Opportunity)

1. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชนอย่างสม่ำเสมอ
2. นโยบายเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนได้รับโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา
3. มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. พระราชบัญญัติการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีผลให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

อุปสรรค (Threat)

1. โรงเรียนอยู่ในชุมชนแออัด เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด และอบายมุข
2. ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ปกครองไม่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
3. ผู้ปกครองขาดความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

1.2.5 วิสัยทัศน์

เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 ผู้เรียนสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการวิเคราะห์ ครูใช้สื่อวัตกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และดำรงตนตามความเป็นไทยภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.6 เป้าหมายการพัฒนา

1. นักเรียนทุกช่วงชั้น สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง และมีทักษะการวิเคราะห์
2. นักเรียนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ
3. ครูสามารถผลิตและใช้สื่อ / วัตกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้
4. ครูการจัดกระบวนการเรียนรู้ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
5. มีการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
6. มีการจัดการความรู้ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 15
7. ผู้บริหาร ครู และนักเรียนดำรงตนตามความเป็นไทยภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พอเพียง

1.2.7 กลยุทธ์

1. พัฒนานักเรียนทุกช่วงชั้น ให้มีความสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง และมีทักษะการวิเคราะห์
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. พัฒนาครูสามารถผลิตและใช้สื่อ / วัตกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้
4. ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
5. พัฒนาการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
6. ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 15
7. พัฒนาผู้บริหาร ครู และนักเรียนดำรงตนตามความเป็นไทยภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ในสภาพที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการบริหารสถานศึกษา จะต้องตามความเปลี่ยนแปลงให้ทันเพื่อจะประสบความสำเร็จในการจัดการบริหารสถานศึกษา เพราะต้องการที่จะให้สถานศึกษาของตนประสบความสำเร็จ การบริหารสภาพแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตามนโยบายการจัดการศึกษา

2.1 การบริหารสถานศึกษา

คำว่า “บริหาร” มาจากคำว่า Administration มีความหมายเหมือนกับคำว่า Management ฉะนั้น จึงมีการใช้ทั้ง สองคำนี้ในลักษณะเดียวกัน แต่คำว่า Management มักจะใช้ในการบริหารองค์การหรือหน่วยงานที่มุ่งในด้านผลกำไร แต่การบริหารงานในวงการศึกษาในสถานศึกษานั้นมิได้มุ่งหวังผลกำไรหรือขาดทุนจึงใช้คำว่า Administration จึงจะเหมาะสมที่สุด การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จ ของสถานศึกษา การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นจึงมีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะ ดังนี้

2.1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550: 19) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งภารกิจและขอบข่ายงานในการบริหารสถานศึกษานั้นมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552: 33) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้อง ที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ณัฐนันท์ มั่นตะพงส์ (2554: 36) สรุปว่า การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้น ก็คือการพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำสถานศึกษาให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึงพึงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าทั้ง คน เงิน เวลาและทรัพย์สินอย่างอื่น

ศุภรัตน์ ปึงข้อ (2558: 12) สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ มีความเจริญงอกงาม ทั้งด้านความรู้สติปัญญา อารมณ์และสังคม ตลอดจนเกิดการพัฒนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี มีประสิทธิภาพของสังคมและประเทศชาติต่อไป

สุภัค ยมพุกและวิโรจน์ เจษภูาลักษณ์ (2558: 147) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความ

รับผิดชอบหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการจัดการส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษابรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ แนวทางในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2.1.2 กระบวนการบริหาร

กูลิค และ ยัววิก (Gulick L. and Urwick J.). (1973) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารนั้นต้องประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCoRB Model” ซึ่งอธิบายตามความหมายได้ ดังนี้

1. การวางแผน (P=Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร
2. การจัดการองค์การ (O=Organizing) หมายถึง การจัดหน่วยงาน กำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
3. การจัดหาบุคคล (S=Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคล เป็นการบริหารงานทางด้านบุคคล อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงาน และการให้พ้นจากงาน
4. การอำนวยการ (D=Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
5. การประสานงาน (Co=Coordinating) หมายถึง การประสานงานกิจการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน ให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
6. การรายงาน (R=Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าเพียงใด
7. การงบประมาณ (B=Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณบัญชีการใช้จ่ายเงิน การควบคุมและการตรวจสอบด้านการเงิน

วิรัช นิภาวรรณ (2548: 5) กล่าวว่ากระบวนการบริหารเกิดได้หลายแนวคิด เช่น โพลด์คอร์บ (POSDCORB) เกิดจากแนวคิดของลูเธอร์ กูลิค (Luther Gulick) และลินดอล เออร์วิก (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการได้แก่ การวางแผน(Planning) การจัดการองค์การ(Organizing) การบริหารงานบุคคล(Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการ

บริหารตามแนวคิดของ ฟาโยล (Henry Fayol) ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่าพอดค (POCCC)

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2549: 3-5) กล่าวถึง การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของ ผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จ มี 5 ประการ ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ 1) P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางของ องค์กร 2) O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้าง ความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ 3) S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน 4) D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ 5) C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ตามขั้นตอนดังนี้ การวางแผน การจัดองค์การ จัดการบุคคล การดำเนินการ และการควบคุม

2.2 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

วสันต์ ปัญญา (2544: 13) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพของสิ่งต่างๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนสภาพของสิ่งต่างๆ ในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากบุคคลชุมชน สังคมและธรรมชาติ ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน และมีอิทธิพลกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เรียนในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ทั้งในด้านบวกและลบ

แบลันฟอร์ด (Blanford. 2006: 41 - 42) ได้ให้ความหมายการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ ทำให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เชิงบวก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับชุมชน

สักรินทร์ บุญกว้าง (2551: 9) ได้สรุปสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในโรงเรียนทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในโรงเรียน และส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านบวกและลบ

พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: 21) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในสถานศึกษาและส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ

อารียา สตาร์ตัน (2556: 10) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียน ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

อรพันธ์ ประสิทธิรัตน์ (2554: 54 - 55) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมหมายถึง สภาพสภาวะ หรือ สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำสร้างขึ้น อาจเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้เป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเกี่ยวข้องกับ หรือได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

ทรรศนีย์ วรหคำ (2554: 13) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียน ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550: 19) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ สภาพแวดล้อมใน

สถานศึกษาที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งด้านบวกและด้านลบที่เป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

2.2.2 ความสำคัญสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

นรา สมประสงค์ และ เสรี ลาซโรจน์ (2546: 60) ได้ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมไว้ดังนี้เนื่องจากสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน สถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน กลายเป็นสถานที่ที่มีค่าของชุมชน ส่งผลให้ทุกคนเกิดความภาคภูมิใจเพิ่มความสนใจในการศึกษา และการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น มีหน่วยงานสถานศึกษาจำนวนมากเป็นที่ยอมรับในสังคมของชุมชน สามารถเป็นแกนนำในการพัฒนาและเป็นกำลังหลักของชุมชน สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ จะส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ ตามไปด้วย เช่น การอนุรักษ์พัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน ซึ่งเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตและการยกระดับจิตใจของคนทั้งชุมชน ให้พัฒนาไปพร้อมกัน จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งแก่ผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน

อรุณชัย กัณทภา (2548: 21) ได้สรุปความสำคัญในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาองค์กร หรือโรงเรียน สิ่งหนึ่งที่มีการกล่าวถึงและให้ความสำคัญอย่างมากคือการจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียนสภาพแวดล้อมที่ดีหมายถึง ส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความปลอดภัยมีแรงจูงใจ และเกิดความสุขความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ตรงกันข้าม โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ส่วนประกอบของ คำว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด ในขณะเดียวกัน

มยุรี สิงห์โทราช (2548: 20) กล่าวถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีผลทาง การศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับ ครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่างๆ ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ และได้ฟัง วิทยุที่ครูจัดขึ้น เพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

อรุณชัย กัณทภา (2548: 21) สรุปได้ว่า ความสำคัญในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาองค์กร หรือโรงเรียน สิ่งหนึ่งที่มีการกล่าวถึงและให้

ความสำคัญอย่างมากคือการจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีหมายถึง ส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความปลอดภัยมีแรงจูงใจและเกิดความสุขความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ตรงกันข้าม โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียนทำให้ส่วนประกอบของ คำว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด ในขณะที่เดียวกัน

จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 28) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ มีอิทธิพลต่อนักเรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพมีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการทำงาน

ปฐมภรณ์ ศรีนทร์ (2550: 13) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง โรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมด้วยตนเอง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว การสร้างบรรยากาศที่ดีจะช่วยชักจูงให้เด็กอยากมาโรงเรียน เช่น มีความร่มรื่น ความสวยงาม และมีระเบียบเรียบร้อย นอกจากจะทำให้เด็กรู้สึกสดชื่น สบายใจแล้วยังจะช่วยปลูกฝังความเป็นระเบียบเรียบร้อยความรักสวยรักงามให้กับเด็กอีกด้วย นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นสถาบันที่มีหน้าที่กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความพอใจ ยอมรับและปฏิบัติตามได้อีกด้วย

อโนชา สิมพา. (2553: 12) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ความสะอาด และการพัฒนาทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเรียนรู้ ความคิด อุดมการณ์ บุคลิกภาพ และความรับผิดชอบต่อส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษา

พรรณิย์ วราห์คำ (2554: 17) สรุปได้ว่า ความสำคัญสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู และนักเรียนรวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเพราะนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบต่อและ ประสบผลสำเร็จในการศึกษา

อินทรา บริบูรณ์ (2556: 38) ได้สรุปไว้ว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญและเป็นระบบนิเวศน์ที่แวดล้อมอยู่รอบตัวมนุษย์มีทั้งสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมเหล่านี้มีความสำคัญและคุณประโยชน์เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจ ช่วยให้นักเรียนมีความสุขและส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์มีทั้งสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ความสะอาด และการพัฒนาทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ในการพัฒนาศักยภาพตามวัย สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญและคุณประโยชน์ ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจและประสบผลสำเร็จในการศึกษา

2.2.3 องค์ประกอบสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

แอสติน (Astin. 1971. 308 - 316) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ออกมา ตามสภาพแวดล้อมที่สำคัญประกอบด้วย 6 ด้านคือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

แบลันฟอร์ด (Blanford. 2006: 41- 42) การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เชิงบวก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับชุมชน

เรณู ครุฑไทย(2542: 26) ได้แบ่งองค์ประกอบของการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ 1) บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่มองเห็น เป็นรูปแบบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม 2) บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านการจัดการบริหาร หมายถึงบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่สร้างเสริมให้สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงาน ยึดแน่นแจ่มใสเข้าหากัน การให้สวัสดิการ 3. บรรยากาศสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและ นอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึกรักสถานศึกษา รักครู รักเพื่อน

อำภา บุญช่วย (2542: 144) ได้แบ่งองค์ประกอบของบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ 2 ด้าน คือ 1) การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียน 2) การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ สิ่งต่างๆ ดังนั้น ห้องเรียนควรมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ใน

ทางบวกเพื่อ พัฒนาตนเองให้มีทักษะอันกว้างต่อสังคมที่นักเรียนปฏิสัมพันธ์ด้วย การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ดีแก่ นักเรียน บรรยากาศ สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนได้สัมผัสอยู่ทุกวัน อาคาร เรียน อาคาร ประกอบ ตลอดจนบริเวณสถานศึกษาควรได้รับการปรับปรุง ตกแต่งให้สวยงามเพราะสิ่งเหล่านี้เอื้อ ต่อการเรียนการสอน ถ้าหากบริเวณสถานศึกษาร่มเย็น สดชื่น มีสีสัน ก็เป็นสิ่งจูงใจให้ นักเรียนอยากมาสถานศึกษา มีความรัก ห่วงเห่น ภาคภูมิใจในสถานศึกษาของตนและเสริมสร้างการ เรียนรู้ แก่นักเรียน

กฤษฎา เสนาวงษ์ (2544: 10) ได้แบ่งองค์ประกอบสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจในสถานศึกษา 2) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน 3) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับ เพื่อน 4) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการบริหารและ 5) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคาร สถานที่

นรา สมประสงค์ และ เสรี ลาซโรจน์ (2546: 61 - 62) ได้แบ่งองค์ประกอบของ สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แยก ออกเป็นสองประเภทคือ 1.1 สภาพแวดล้อมที่มีชีวิต คือ คนทุกคน พืช และสัตว์ทุกชนิดที่มีใน สถานศึกษา 1.2 สภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น สภาพอากาศแสงแดด อุณหภูมิ ทัศนียภาพของลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะที่ตั้ง รวมทั้งปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ 2) สภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ 2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่สามารถ มองเห็นหรือจับต้องได้ ซึ่ง ปรากฏอยู่ในสถานศึกษาในหลายๆลักษณะ เช่น สถานที่ สิ่งปลูกสร้าง ต่างๆ ห้องต่างๆ และ ส่วนประกอบ สาธารณูปโภค ลักษณะบริการด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย เครื่องมือ สื่อ การเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษา 2.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายถึงสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดจาก การอยู่และ ปฏิบัติงานร่วมกันของคนในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น สภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ ของบุคคล

วิเชียร กระพีแดง (2547: 22) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมของระบบโรงเรียน ประกอบด้วย

1. อาคารสถานที่ คือ การก่อสร้างและการออกแบบอาคารเรียน ห้องเรียน ซึ่ง สามารถมีอิทธิพลต่อเจตคติและพฤติกรรม
2. องค์ประกอบขององค์การ คือ ส่วนประกอบของโครงการที่กำหนดไว้อย่าง แน่นนอนเช่น ขนาดของโรงเรียน สัดส่วนของนักเรียน เครื่องแบบนักเรียน วิธีสอน
3. บุคคลโดยรวม คือ คุณลักษณะเฉพาะต่างๆ ของบุคคลแต่ละคนที่ประกอบ กันขึ้น เช่น ใจดี ภาวะจิตใจ เป็นต้น
4. บรรยากาศทางสังคม ซึ่งเกิดจากตัวประกอบดังกล่าวทั้ง 3 องค์ประกอบ ซึ่ง เกิดปฏิสัมพันธ์กัน

จุฬารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 38) ได้สรุปองค์ประกอบสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อนรวมทั้งความเป็นระเบียบ ความสะอาดของอาคารสถานที่ การจัดอำนวยความสะดวก และปลอดภัยซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่ โรงเรียน หรือสถานศึกษานั้นๆ กำหนดได้

ธเนศ ขำเกิด (2553: 47 - 51) ได้แบ่งองค์ประกอบของการจัดสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาเป็น 3 กลุ่ม ใหญ่ๆ ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็น วัตถุ เช่น บริเวณ สถานศึกษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 2) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และ นอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียน ได้รับ ความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา เรียนสนุก สอนสนุก ครูรัก เด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความน่ากลัว หวาดผวา วิตกกังวล ทุกคนอยากมา สถานศึกษา 3) สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหาร การจัดการภายใน สถานศึกษา ที่ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน

พระมหาเดชา อมรเมธี(สืบจันทร์) (2556: 28) การแบ่งองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษา แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผนการนิเทศ การประเมินผล เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ประเภทที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุ อาคารสถานที่ และบริเวณ สถานศึกษา และประเภทที่ 3 สิ่งแวดล้อมด้านการ จัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียน การสอน ความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมการพัฒนาและ การรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สามารถ นำมาเป็นข้อมูลในการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ตามตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ตาราง 2 สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

การบริหาร สภาพแวดล้อม	นฤมล ก้อนขาว(2558)	นินาท พลเดชและคณะ(2558)	สุรางคณา มัณยานนท์(2557)	พระมหาเดชา อมรเมธี(2556)	อารียา สตาร์ตัน(2556)	อินทิรา บริบูรณ์(2556)	เกียตักดิ์ บุญขวาง(2556)	เดันชัย วงษ์ช้าง(2556)	สุกฤษฎี อัญมิตร์และคณะ(2555)	จิรายุ คุณเลิศพงษ์พันธ์(2554)	ทรรตน์ย์ วรหาคำ(2554)	นันทวัน มุลิกบุตร(2553)	รุ่งนภา คณเล(2553)	พระโอโษชา สิมพา(2553)	สุกฤษฎี อัญมิตร์(2553)	ชวลิต คำราม(2552)	เลิศศักดิ์ คำปลิว(2551)	พูนศักดิ์ เผ่าภูริ(2551)	อาคม รุ่งสิงม(2550)	ณัฐรยณ์ พลศรีเมือง(2550)	วิเชียร กระพี้แดง(2547)	นภดล กาญจนกุล(2546)	จำปา ชูสกุล(2545)	แบลันฟอรด์ (2549)	แอลตัน(2514)	รวม	ผู้วิจัยเลือก
การบริหารจัดการ		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				19	✓
การจัดการ สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	20	✓
การจัดการเรียนการ สอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓			✓	✓	✓	22	✓
สังคมกลุ่มเพื่อน	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓			✓				✓	✓		14	✓
กิจกรรมนักเรียน	✓	✓	✓			✓	✓	✓						✓					✓	✓	✓	✓				11	✓
การให้บริการ	✓					✓	✓	✓						✓					✓						✓	6	
ครู														✓				✓				✓	✓			4	
สื่อการสอน																	✓	✓					✓	✓		4	
ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน		✓														✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9	✓

สรุปจากตาราง 2 ผลการสังเคราะห์การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สามารถสรุปองค์ประกอบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ 9 ขึ้นไป ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 5) ด้านกิจกรรมนักเรียน และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

3.1 การบริหารจัดการ

สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ (2542: 3) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ก็เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้ระบบการบริหารมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวในการดำเนินภารกิจต่างๆ นโยบายการบริหารงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของสถาบัน ควรมีการสื่อสารให้นักเรียนทั่วไปในสถานศึกษาได้รับทราบเพราะเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับนักเรียนมาก นอกจากนี้ ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางเกี่ยวกับการพัฒนาตัวเองด้วยการบริหารที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นไม่ยึดติดในรูปแบบจนมากเกินไปรูปแบบการจัดองค์กรควรจะมีมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับเปลี่ยนได้เสมอ

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548: 44) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินการใดๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินการงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกันรักใคร่กลมเกลียวกัน สิ่งชี้วัดลักษณะสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ได้แก่ การจัดระบบการทำงานของครู อาจารย์ สายงาน การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง อบอุ่น มีความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่างๆ ด้วยลักษณะของการบริหารที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายควรให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน และปัญหามากำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนางานของโรงเรียน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะของการมีส่วนร่วมตัดสินใจ หรือร่วมงานโดยการให้มีส่วนร่วมในงานเป็นการส่งเสริมให้มีการร่วมมือจากกลุ่มสามารถเรียนรู้พฤติกรรมและความรู้สึกทางด้านจิตวิทยาของผู้มีส่วนร่วมได้มาก ทำให้รู้ว่าแต่ละคนมีความสามารถ มีความคิดเห็นอย่างไร เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถของแต่ละคนอย่างเต็มที่

ปวิศม พงษ์ประเสริฐ (2550: 40) กล่าวว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเป็น การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในเรื่องระบบการดำเนินงานของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบและเรื่องการดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติยอมอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญในการปฏิบัติงานดี การมอบหมายงาน และการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างแจ่มชัดเหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลังมอบหมายงาน และติดตามดูแลช่วยเหลือถามไถ่ดูแลความเห็นดเห็น้อยยงยอมชเมย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลายๆ รูปแบบ เป็นต้น การบริหารทางด้านการวางแผนอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นหลักทางการศึกษา

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551: 20) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการโดยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้ครูได้มีโอกาสใช้

ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และสามารถใช้เวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงรับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556: 17) สรุปว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร มาประกอบเป็นกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลัก คือ เงิน บุคคล วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงานการบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร มีลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพราะการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและการเจริญเติบโตของการบริหาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวองค์กรใดย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของบุคคลในสังคม

พระมหาเดชา อมรเมธี(สีบจันท์) (2556: 15) สรุปว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ คือ การใช้บุคลากรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดใน การบริหารและให้การบริหารดำเนินไปอย่างมีความราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อารียา สตาร์ตัน (2556: 46) สรุปได้ว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาการบริหาร เป็นระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยมีกระบวนการในการดำเนินการต่าง ๆ ที่ทำให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายไปได้ด้วยดีนั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีระบบทำให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

ทรศนีย์ วรหคำ (2556: 27) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรและจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นไปอย่างราบรื่นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารทั้งสิ้น ดังนั้น

สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สรุปว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยมีกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้รับความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้ภารกิจภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

1.2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

นรา สมประสงค์ และ เสรี ลาซโรจน์ (2546: 68 - 70) สรุปว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ บริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน อาคารประกอบและห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมภายในสถานศึกษาที่สามารถมองเห็นได้โดยทั่วไป ได้แก่ บริเวณสถานศึกษาบริเวณที่ตั้งอาคารบริเวณที่พักผ่อน ซึ่งสถานศึกษาในปัจจุบันจะให้ความสนใจในด้านภูมิสถาปัตยกรรม อาคาร บริเวณที่พักผ่อนซึ่งสถานศึกษาในปัจจุบันจะให้ความสนใจในด้านภูมิสถาปัตยกรรม (Landscape Design) เป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยดึงดูดความสนใจและสร้างบรรยากาศที่ดีต่อผู้พบเห็นและผู้ใช้บริการ อีกทั้งจะช่วยปลูกฝังรสนิยมและค่านิยมของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาจต้องยอมลงทุนจ้างหรือขอคำปรึกษาแนะนำจากสถาปนิก (Landscape Architect) เพื่อออกแบบตกแต่ง ปรับปรุงบริเวณสถานที่และองค์ประกอบอื่นอย่างไรก็ตามผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องนี้เพื่อจะช่วยให้การบริหารสภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาและคำนึง ดังนี้

1.1 สถานที่ตั้ง ควรพิจารณาถึงระบบผังเมือง การระบายน้ำสาธารณูปโภค การจราจรและระยะทางในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและนักเรียนจะได้ไม่ต้องเสียเวลามากเกินไปในการเดินทางสภาพที่ดินควรเหมาะสมแก่การก่อสร้างอาคารและรูปร่างของที่ดินที่ตั้ง ถ้าเป็นไปได้ควรเลือกรูปทรงที่เหมาะสมต่อการจัดแผนผังอาคารเพราะรูปทรงที่ดินบางอย่างอาจมีส่วนที่แคบและยาวเกินไป

1.2 การวางแผนเขตทางสัญจร สถานศึกษาแต่ละแห่ง จะมีกิจกรรมหลากหลายประเภทและมีการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ตลอดเวลา ดังนั้นในการกำหนดเขตทางสัญจรจึงต้องพิจารณาในประเด็นนี้ด้วย คือ ควรมีถนนแนวทางเดินให้พอเพียง เหมาะสม ปลอดภัย สะดวกต่อการใช้สอย เช่น มีทางเดินมีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคาร มีป้ายแสดงเส้นทางเดินไปอาคารต่างๆ ทางเดินลงบันไดและมีเนื้อที่ของเงาเส้นทางเดินพอเหมาะ เป็นต้น

1.3 สุนทรียภาพและสิ่งแวดล้อมควรเป็นแบบเฉพาะที่ตามความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง สภาพที่ดิน สภาพภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น มิใช่ออกเป็นแบบมาตรฐาน (Prototype) แล้วใช้กันสถานที่ทั่วประเทศเพราะการออกแบบของสถานศึกษาและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนนอกจากเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นตัวอย่างในการพัฒนาอาคารบ้านเรือนในชนบท ที่จะได้สร้างบรรยากาศแวดล้อมให้สวยงามร่มรื่นควบคู่กันไปด้วยอันเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาสังคมทางด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่งด้วย

1.4 การตกแต่งบริเวณให้ดูงดงาม มีสิ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพิจารณาดังนี้

1.4.1 สนามหญ้า สถานศึกษาควรมีสถานหญ้าในโรงเรียนเพราะสีเขียวของหญ้าจะช่วยให้เกิดความเย็นตา ลดความร้อน ลดเสียงดัง และยังอาจใช้เป็นสนามเล่นหรือที่พักผ่อนได้ด้วย

1.4.2 สวนหย่อม จะช่วยสร้างบรรยากาศที่สดชื่นรื่นรมย์เป็นธรรมชาติได้มากถ้ามีต้นไม้ดอก สระน้ำพุหรือน้ำตกประกอบ

1.4.3 สวนดอกไม้ ควรเป็นดอกไม้ที่ราคาไม่สูงนัก และต้องบำรุงรักษาบ่อยเพราะไม้ดอกที่ราคาสูงอาจเสี่ยงต่อการถูกตัด ส่วนการบำรุงรักษาควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับนักเรียนด้วย เพื่อสร้างความรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

1.4.4 การปลูกต้นไม้ยืนต้น ควรเลือกปลูกให้เหมาะสมกับสภาพที่ตั้งและสภาพดิน เช่น ปลูกเพื่อให้เกิดความร่มเงา ความร่มเย็น ช่วยบังแดด ป้องกันลม ป้องกันฝุ่นละออง หรือช่วยลดเสียงดัง เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ควรคำนึงถึงอันตรายจากต้นไม้ด้วย เช่น อันตรายจากเลื้อยเถา หรือใบอันตรายจากรากหรือจากการเกาะเกี่ยว อันตรายจากกิ่งที่เปราะหรือจากต้นไม้โค่นล้มง่าย

1.4.5 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยสถานศึกษา อาจทำร่วมกันเป็นสัดส่วน ซึ่งควรเป็นรั้วโปร่งที่จะให้ความรู้สึกปลอดโปร่งแก่จิตใจ เช่น รั้วต้นไม้ รั้วต้นไม้กรวด รั้วกระถิน รั้วต้นไม้ เป็นต้น โดยเฉพาะสถานศึกษาในชนบท ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรสร้างรั้วทึบหรือกำแพง เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนถูกกักขัง ไม่เป็นอิสระ ไม่ปลอดโปร่งสบายตาสบายใจนอกจากนี้สถานศึกษาต้องจัดหาที่ทิ้งขยะมูลฝอยให้เพียงพอทั่วถึง เพื่อปลูกฝังสร้างนิสัยรักความสะอาดและความเป็นระเบียบให้นักเรียน และเป็นการแบ่งเบาภาระของสถานศึกษาในการกำจัดขยะมูลฝอยอีกด้วย

1.5 การกำหนดบริเวณเป็นเขตหรือสัดส่วนเฉพาะ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมต่างๆตลอดจนการจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า การกำหนดบริเวณ ได้แก่ บริเวณที่เป็นอาคาร เพื่อประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอนบริเวณสนับสนุนการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยห้องพยาบาล ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องประชุม ห้องอาหาร บริเวณกีฬา ซึ่งประกอบด้วย โรงพลศึกษาสระว่ายน้ำ สนามกีฬา บริเวณต่างๆ บริเวณฝึกงาน เช่น แปลงเกษตร

แหล่งสาธิตทดลอง เป็นต้นนอกจากนี้ ยังควรกำหนดบริเวณพักผ่อนที่เป็นที่นั่งพักผ่อนในร่มใต้ต้นไม้ริมสระน้ำ เพื่อให้นักเรียนได้พบปะสังสรรค์และผ่อนคลายความเครียด และบริเวณพักอาศัยของครูอาจารย์ นักการภารโรงและแหล่งบำบัดน้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่างๆ

2. การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมภายในสถานศึกษา ได้แก่ สิ่งปลูกสร้าง ที่เป็นอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องปฏิบัติการต่างๆ เนื่องจากแต่ละสถานศึกษาต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน การบริหารอาคารสถานที่ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ครูอาจารย์และผู้ใช้อาคารสถานที่ ห้องและอุปกรณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ ควรจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นคือ

2.1 แผนภูมิบริเวณสถานศึกษาอาจเป็นผังบริเวณที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวถนน ซึ่งอาคาร เลขที่อาคารเลขที่ห้องสัมพันธ์กับเลขที่อาคารและอื่นๆ เท่าที่จำเป็นและเหมาะสม แผนภูมิบริเวณจะช่วยให้ทราบถึงขนาดที่ดิน ทิศทาง จำนวนอาคาร ทางเชื่อมระหว่างอาคาร รวมทั้งการคมนาคมภายในสถานศึกษา ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว

2.2 แผนภูมิอาคาร อาคารแต่ละหลังควรแสดงแผนภูมิไว้ในที่ที่สะดวกต่อการพบเห็นเช่น ใกล้บันได หรือบริเวณหน้าลิฟต์สิ่งที่แสดงไว้ เช่น แผนภูมิแต่ละชั้น แผนภูมิห้อง การเดินทางทางเชื่อม บันได ห้องน้ำ ทางหนีไฟ ที่ตั้งเครื่องดับเพลิง เป็นต้น

2.3 การควบคุมตรวจสอบอาคาร ผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ควรต้องตรวจสอบมาตรฐานอาคาร ตรวจสอบการใช้อาคาร การใช้ห้องเรียน ห้องประกอบตามความเป็นจริงว่ามีการใช้ประโยชน์ได้จริงตามแผนที่กำหนดไว้ มีการจัดชั้นเรียนตามจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่มากหรือน้อยกว่าเกณฑ์ เพราะเหตุใด นอกจากนี้ยังควรเดินตรวจอาคาร สถานที่ โดยทั่วไป อย่างสม่ำเสมอเพื่อความสะดวกเรียบร้อยของสถานที่ ตลอดจนตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบในการพิจารณาตัดสินในการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมบำรุงรักษาให้ใช้งานได้เป็นปกติ

2.4 การประเมินผลอาคารสถานที่ การประเมินผลอาคารประเมินทั้งสองขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ประเมินเมื่อการก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จสมบูรณ์ เพื่อดูว่าการออกแบบและการก่อสร้างดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนดและตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้แก้ไขก่อนที่จะมีการรับมอบหรือใช้อาคารต่อไป ขั้นตอนที่ 2 ประเมินเมื่อได้ใช้อาคารไปแล้วช่วงระยะเวลาหนึ่งในการประเมินขั้นนี้ควรให้ผู้มีส่วนร่วมประเมินด้วย เช่น ครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา คณงาน ภารโรงและผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและใช้อาคาร เป็นต้น

2.5 การบำรุงรักษา เนื่องจากการบำรุงรักษาจะมีระยะเวลานานเท่ากับอายุการใช้อาคาร ดังนั้น จึงมีระบบและวิธีการที่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องตามปริมาณและลักษณะความยากง่ายของอาคารทั้งการดูแลรักษา ป้องกันก่อนครบอายุการใช้งานและการซ่อมบำรุง

3. การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง มาตรการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่อย่างปลอดภัย เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องดูแลรับผิดชอบและบริหารจัดการอีกด้านหนึ่ง คือ ความปลอดภัย เพราะเป็นที่คาดหวังว่า ตลอดเวลาที่นักเรียนนักศึกษาอยู่ในสถานศึกษาควรมีความปลอดภัยในทุกอย่าง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรจัดระบบและมาตรการต่างๆ ในด้านความปลอดภัย เช่น การให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตราย จัดวิธีป้องกันอุบัติเหตุจราจร การป้องกันเพลิงไหม้

บุญกล้า ปลื้มอารมณ์ (2551: 13) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พระมหาขุนทอง อคฺควโร (สนหา พว) (2554: 23) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมทางจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นสบายใจและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียน อาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ควรให้ความสำคัญ ประกอบด้วย ป้ายโรงเรียน รั้วโรงเรียน ถนนในโรงเรียน อาคารเรียน สนามเด็กเล่น สนามเพื่อกีฬากลางแจ้ง โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม สวนหย่อม สวนป่า และห้องเรียนและห้องพิเศษ

อารียา สตาร์ตัน (2556: 41) สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านกายภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เป็นรูปธรรม ให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านกายภาพสามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ด้านภูมิทัศน์ 2) ด้านอาคารสถานที่ และ 3) ด้านความปลอดภัย ซึ่ง 3 ส่วนนี้จะอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนและบุคลากรเกิดความรักความภูมิใจและหวงแหนในสถานศึกษา

ณัฐภัก อุทโท (2558: 22) ได้ให้แนวคิดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ หมายถึง การจัดบริเวณโรงเรียนการจัดอาคารเรียน การจัดห้องเรียน การจัดโรงอาหาร การจัดห้องสุขา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การดำเนินงานในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ อาคารสถานที่ บริเวณสถานศึกษา และสวนหย่อม ที่เหมาะสม เป็นระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการเลือกใช้วัสดุที่ดีมีคุณภาพ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียน

3.3 การจัดการเรียนการสอน

สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ (2542: 4) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ (การเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ รวมทั้ง การใช้สื่อต่างๆ ในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ หากทุกอย่างที่กล่าวมาเป็นไปในทางที่เหมาะสมก็จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ส่งผลให้นักเรียนมีความสำเร็จในการเรียนและจะพัฒนาทักษะแนวคิด แนวคิดและอุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้

กิตติพร พินิจการ (2548: 19) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้และความสามารถ นำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นคือต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้วิธีการสอนในแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา มีการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ มีการฝึกปฏิบัติจริง มีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม รู้และเข้าใจธรรมชาติ ตลอดจนมีการวัดผล ประเมินผลที่ถูกต้องและยุติธรรม องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กันในอันที่จะก่อให้เกิด ความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน

จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 44) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนนั้นเป็นที่ยึดดำเนินการที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร วิธีการสอน บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ และนักเรียน สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการและการวัดผลประเมินผล

ชุตินาถ อินทร์พวง (2549: 25) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ครูต้องเป็นผู้เร่งเร้าให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และรวมไปถึงการจัดบริการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน

สุพล อนามัย (2549: 46) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมผู้เกี่ยวข้องต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สมพิศ โห้งาม (2550: 156) ได้ให้ความหมายการจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นับเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งยังสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามให้แก่ทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาเริ่มตั้งแต่ขนาดของสถานที่ การตกแต่งอาคารบริเวณโดยรอบ กอปรกับแสงสี ทัศนียภาพ ทิศทาง ลมการจัดระเบียบอาคาร รูปลักษณะ ความปลอดภัย สุขลักษณะ ความสุขสบาย ซึ่งล้วนเกื้อกูลและจูงใจให้ผู้เรียนมีความรักและหวงแหน และภาคภูมิใจในสถานศึกษา และยังช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

วชิราภรณ์ คาคลาย (2551: 34) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน 2) มีความสามารถประยุกต์หลักจิตวิทยาเพื่อการเรียนการสอน 3) มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ และ 4) มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน

สุกฤษฎี อัญบุตร (2553: 56) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนนั้นเป็นการดำเนินการที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร วิธีการสอน บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักเรียน สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการและการวัดประเมินผล

อโนชา สิมพา (2553: 26) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้และความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกวิธีการสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับหลักสูตรเนื้อหาวิชา มีการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ มีการฝึกปฏิบัติจริง มีการค้นคว้าเพิ่มเติม รู้และเข้าใจธรรมชาตินักเรียนตลอดจนมีการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้องและยุติธรรม องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันในอันที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน

ทรงศนีย์ วรหคำ (2554: 25) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมนักเรียนให้ไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้นมีองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อน และมีความเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนนั้น คือบรรยากาศที่ยกย่อง หรือส่งเสริม ความสำเร็จของนักเรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย ขจัดช่องว่างระหว่างกันและกัน ให้ความเป็นอิสระ และใช้ความสามารถของนักเรียน มาเป็นประโยชน์ในการฝึกอบรม ทำที่และพฤติกรรมของครู จะต้องแสดงออกว่าครูมีความปรารถนาดีน่ายกย่อง และนับถือสนใจปัญหาของนักเรียนตลอดเวลา จึงเป็นการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของครู

อารียา สตาร์ตัน (2556: 46) ได้ให้ความหมายการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านวิชาการ เป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน โดยสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาแจ่มใสในสถานเรียนส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล เร่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตลอดจนการจัดบริการต่างๆ ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นฤมล ก้อนขาว (2558: 29) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล ตารางเอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์กับผู้เรียนกับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญใช้หลักคุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญตาม หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล มีความสัมพันธ์อันดีของครูกับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

3.4 สังคมกลุ่มเพื่อน

จักรกฤษณ์ ประกอบผล (2546: 18) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนสูง มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน ต่อการปฏิสัมพันธ์การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อนและครู จะทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นและเกิดความพร้อมในด้านต่างๆ ตลอดจนความมั่นใจในตัวเอง

สุมิตรา ชิตามร (2546: 27) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง เป็นลักษณะของวัยรุ่นที่มีความต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มอย่างมีความสุข เพราะกลุ่มเพื่อนให้ความมั่นใจและยอมรับพฤติกรรมต่างๆ ของเขา ให้ความสบายใจ มีความสุขและมีอิทธิพลทำให้นักเรียนมีความเชื่อ และมีพฤติกรรมไปตามลักษณะที่เขายึดอยู่ และกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพล ดังนี้

1. เป็นกลุ่มที่จะประสานชีวิตจากสังคมในบ้านไปสู่สังคมโรงเรียน มหาวิทยาลัย
2. เป็นกลุ่มที่จะสนับสนุนและเป็นเครื่องมือให้บรรลุเป้าหมายของพฤติกรรมปัญหาในการศึกษา
3. เป็นกลุ่มที่สนับสนุนสนองอารมณ์ จิตใจ และความต้องการของนักเรียน
4. เป็นกลุ่มที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การสมาคมและการทำงานกับคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน
5. กลุ่มเพื่อนอาจช่วยในการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ กระตุ้นให้เกิดความคิดหรือประสบการณ์ หรืออาจจะช่วยสภาพที่คงเดิมไว้

ราตรี ละครวงส์ (2548: 21) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ประกอบด้วย ความสนใจในการเรียนพฤติกรรมการเรียน และลักษณะส่วนตัวของเพื่อนร่วมชั้นเรียน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งด้านวิชาการ และด้านความประพฤติ ตลอดจนบุคลิกภาพ ดังนั้นการรวมกลุ่มของนักเรียนจึงมีอิทธิพลสำคัญต่ออนาคตของเขาอย่างแน่นอน

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2549: 67) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การรวมกลุ่มที่ไม่มีระบบงาน ไม่มีระเบียบพิธี แต่เป็นการรวมกลุ่มของคนที่สนิทสนมกัน หรือมีรสนิยมตรงกันหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันบางอย่าง

จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 50) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมด้านสัมพันธภาพกลุ่มเพื่อนเป็นการดำเนินการที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ ให้เกิดสภาพสังคมที่ดีในกลุ่มนักเรียน ได้แก่ การรวมกลุ่มเพื่อนเพื่อการศึกษาค้นคว้า การช่วยเหลือเพื่อนร่วมรุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมรุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง การทำงานร่วมกันเป็นทีม และส่งเสริมความสามัคคี กีฬาและสันทนาการ

ชุดินาถ อินทร์พวง (2549: 33) ให้ความหมายสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดจนการปรับตัวและการดำรงชีวิตในห้องเรียนของนักเรียนซึ่งเปรียบเสมือนสังคมย่อยสังคมหนึ่งของโรงเรียน

อินทิรา บริบูรณ์ (2556: 76) กล่าวว่าสังคมกลุ่มเพื่อน การสร้างสัมพันธ์และการดำเนินการที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม และสนับสนุนการทำงานร่วมกัน ทำ

กิจกรรมเป็นกลุ่ม ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการสร้างบรรยากาศ สนุกสนาน เป็นกันเอง น่าเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อนที่ดี

นฤมล ก้อนขาว (2558: 38 - 39) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่ม เพื่อนเป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัวการดำรงชีวิตในโรงเรียน การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อนกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่เกิดขึ้นในสถาบัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านผล การเรียน ด้านพฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน

สรุปได้ว่า สังคมกลุ่มเพื่อนหมายถึง การดำเนินกิจกรรมระหว่างนักเรียนด้วยกัน เพื่อช่วยในการปรับตัวการดำรงชีวิตในสถานศึกษา การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่เกิดขึ้นใน สถานศึกษา มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลการเรียน พฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของ นักเรียน

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3.5.1 ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

สถานศึกษาเป็นที่ทำให้เกิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแก่คนในชุมชน สถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในเขตพื้นที่ของชุมชนแออัด สถานศึกษา และชุมชนมีความสัมพันธ์ในลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อการพัฒนาการด้านการศึกษาและสุขภาพกายและจิตใจแก่เด็กและเยาวชน (Sanders; & Epstein. 1998: Online) และสถานศึกษาเป็น แหล่งการลงทุนทางสังคมที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและเป็นสถานที่ที่จัดเตรียมเยาวชนที่มี ความพร้อมเข้าสู่สังคม (Susan.et.al. 2000: Online) ชุมชนเป็น แหล่งที่มาของปัจจัยนำเข้า(Input)และแหล่งรองรับผลผลิต(Output) ของโรงเรียน ชุมชนจึงเป็นแหล่ง ทรัพยากรที่สำคัญของโรงเรียนรวมทั้งสมาชิกชุมชนมีอิทธิพลต่อการศึกษานักเรียนและมี ประโยชน์ต่อชุมชน (Baum. 2000: Online; Brook,et.al, 2000: Online) ดังนั้นการทำหน้าที่ของ โรงเรียนจึงต้องอาศัยความร่วมมือหลายๆ ด้าน ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการศึกษา ซึ่งในแต่ละชุมชนที่ยากจนและมีความจำกัดของทรัพยากรยากที่จะ พึ่งพาตนเองและเกื้อหนุนโรงเรียนได้ ดังนั้นนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร จึงมีความเป็นอยู่ที่น่าเป็นห่วง ทั้งด้านสุขภาพ อนามัยด้านสติปัญญาและด้านจิตใจเนื่องมาจากขาดอาหารและปัจจัยพื้นฐานในการ ดำรงชีวิต กลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนา นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มาตรา 8 วรรค 2 โดยยึดหลักการที่ว่าสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะที่สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดสถานศึกษาควรปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีเอกภาพ และมีมาตรฐานการศึกษารวมทั้งการกระจายไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการ

บริหารจัดการในสถานศึกษาสนับสนุนให้องค์กรและบุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ในการจัดการศึกษาจะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการสนับสนุนของชุมชน ถ้าหากชุมชนไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ให้การสนับสนุนโรงเรียนก็ไม่สามารถจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นไปในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชน

ยนต์ ชุ่มจิต (2528 อ้างอิงจาก สมชาย สุดเลิศ,2550)ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่า เป็นวิธีการต่าง ๆ ที่สมาชิกและคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนใช้เพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกอันดีต่อกันระหว่างบุคคลในโรงเรียนกับประชาชนในท้องถิ่น

อุทัย บุญประเสริฐ (2525 อ้างอิงจาก ดาวประกาย สายแก้ว. 2556) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความหมายว่า การให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน การใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เงิน สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ความร่วมมือ หรือกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรเหล่านี้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน

ศุภรัตน์ ปึงข้อ (2558: 15) สรุปได้ว่าความหมายของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน การสนับสนุนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์ อันเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชน เพราะทั้งการบริหารหรือการดำเนินการ และการติดต่อสื่อสารล้วนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปโดยสะดวกและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ฉะนั้นการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์เป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อการพัฒนาการด้านการศึกษา ให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ชุมชนเป็นแหล่งทรัพยากร บุคคลในโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่างลึกซึ้ง สถานศึกษาต้องปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกอันดีต่อกันระหว่างบุคคลในโรงเรียนกับประชาชนในชุมชน

3.5.2 หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 อ้างอิงจาก บัณฑิตา วงศ์กุลพิลาศ. 2555) สรุปได้ว่าหลักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะต้องยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความสม่ำเสมอ ความเสียสละ ความอดทน รู้จักยืนหยุ่นตามสถานการณ์ และเวลา มีความต่อเนื่อง ในการดำเนินงานให้ครอบคลุมตามขอบข่ายงานของโรงเรียน นอกจากนี้ ยังจะต้องดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ และปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละโอกาสแต่ละสภาพปัญหา

ยนต์ ชุ่มจิต (2528 อ้างถึงใน บัณฑิตกา วงศ์กุลพิลาศ, 2555) ได้ทำการศึกษา หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจากนักการศึกษาหลายท่านและได้สรุปว่า

1. ต้องดำเนินการใด ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจและตรงไปตรงมา
2. ต้องดำเนินการด้วยความต่อเนื่องตลอดเวลา
3. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือชุมชนมากที่สุด
4. ใช้วิธีง่าย ๆ และใช้ความเป็นกันเองกับชุมชน
5. พยายามใช้หลักมนุษยสัมพันธ์หลาย ๆ แบบเพื่อดึงให้ประชาชนร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด

6. ควรดำเนินงานโดยมีการเตรียมแผนไว้ล่วงหน้าอย่างดี เพราะถ้างานดำเนิน ด้วยดีจะช่วยสร้างเสริมศรัทธาจากประชาชนได้

7. ต้องดำเนินงานด้วยการปรับตัวเข้าหาชุมชน คือ ให้เหมาะสมกับสภาพของ ท้องถิ่นนั้น ๆ ต้องดำเนินงานด้วยความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับเวลาโอกาส ต้องจัดกิจกรรมที่ไม่ขัด กับประเพณีวัฒนธรรมหรือความเชื่อของประชาชนในท้องถิ่น

8. ควรดำเนินการให้โรงเรียนให้ข้อมูลที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและสอดคล้องกับ สภาพการณ์ในเวลานั้น

9. สร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นโดยทั่วไป ไม่จำกัดวงอยู่เฉพาะในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

10. เปิดใจกว้างพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน ตลอดเวลา

ชานูวัฒน์ สุตสาคร (2547: 18) ได้สรุปหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนนั้น บุคคลในโรงเรียนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะ ปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การดำเนินงานต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมา สร้างสรรค์ มีความต่อเนื่อง มีวิธีการหลายอย่างที่ย่าง คล่องตัวยืดหยุ่นได้เหมาะสมกับ สถานการณ์ เวลา และโอกาส

ศุภรัตน์ ปึงข้อ (2558: 21) หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ ว่า บุคคลในโรงเรียนต้องให้ความสำคัญ ในการแสดงความคิดเห็น บทบาท ภาระหน้าที่ การได้ พุดคุย ปรีกษาหารือ หรือแม้การสอบถามหรืออาจจะมีการประชุมปรีกษาหารือ การปฏิบัติเหล่านี้ เป็นประจำ ต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีขึ้นได้

สรุปได้ว่า หลักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะต้องยึดหลัก มนุษย์สัมพันธ์ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความสม่ำเสมอ ความเสียสละ ความอดทน รู้จักยืนหยุ่น ตามสถานการณ์ การได้พุดคุย ปรีกษาหารือ การปฏิบัติเหล่านี้เป็นประจำ มีความต่อเนื่อง ในการ ดำเนินงานตามขอบข่ายงานของโรงเรียน นอกจากนี้ ยังจะต้องดำเนินอย่างสร้างสรรค์ และปรับให้ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละโอกาสแต่ละสภาพปัญหา

3.6 กิจกรรมนักเรียน

3.6.1 ความหมายเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน

นฤมล ก้อนขาว (2558: 37) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนเป็นลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมีการวางแผนร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล เป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากประสบการณ์ในห้องเรียนที่เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม

พระโอภาส สิมพา (2553: 37) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยตรง นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน โรงเรียนโดยทั่วไปให้การสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มีคุณภาพมีคุณประโยชน์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ การจัดกิจกรรมของนักเรียนยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติอีกเป็นอันมาก กิจกรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญต่อทั้งนักเรียน โรงเรียน สถาบันและประเทศเป็นอย่างมาก

กฤษณะ คาสวรรณ (2550: 30) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการจัดด้วยรูปแบบและวิธีที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่นักเรียน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ โดยได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต โดยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม ปฏิบัติคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 47) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจการที่ส่งเสริมความรัก ความผูกพัน ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้และปลูกฝังบุคลิกภาพที่ดีได้มีโอกาสพบปะเพื่อน รุ่นพี่ และรุ่นน้อง การเข้าสังคม รวมทั้งได้พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนต่อไป

ชุตินาถ อินทร์พวง (2549: 31) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานด้านนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากงานด้านอื่นแต่ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่างานด้านอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่มุ่งหวังจะให้นักเรียนแต่ละคนได้รับความสำเร็จในด้านการศึกษาล้ำเรียนตลอดจนให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมไปด้วยดี จำเป็นต้องรับผิดชอบในการจัดดำเนินการและควบคุมให้งานด้านกิจกรรมนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สุพล อนามัย (2549: 59) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน มีการจัดทำสาระการเรียนรู้กลุ่มรายวิชา/จัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติ คิดและสรุปเป็นแนวความคิดของตนเอง มีการสอนซ่อมเสริม และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามความถนัด มีการพัฒนานักเรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีการประเมินตามสภาพจริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 10) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลุกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

แอสติน (Astin. 1971: 147) ได้ให้ความเห็นว่างานด้านกิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มีความปกติสุขตลอดไปจนถึงการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพการมีวินัยในตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความสามารถความสนใจและความถนัดเฉพาะของนักเรียนนักศึกษาแต่ละคนให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเองและแก่สังคมให้ได้มากที่สุด ตัวอย่างงานด้านกิจกรรมผู้เรียนที่จัดกันตามสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ งานบริการด้านการสอนซ่อมเสริมการศึกษาพิเศษ งานจัดการดูแลให้ผู้เรียนได้เข้ากับกลุ่มเพื่อน และชั้นเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ การจัดให้นักเรียนได้มีกิจกรรมพิเศษในเวลาว่างเพื่อฝึกให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้เป็นผู้มีวินัย

จินตนา รอดเรืองคุณ (2546: 35) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเอง ตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลุกฝัง และสร้างจิตสำนึก ของการทำประโยชน์เพื่อสังคมซึ่งโรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองตามศักยภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6.2 แนวทางจัดกิจกรรมนักเรียน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองเสริมสร้างทักษะชีวิต คุณภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ และ 2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544: 38) ให้แนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนต้องจัดให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย คุณภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ชมรมวิชาการเพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของนักเรียนและชุมชน
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

5. การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้น

กรมวิชาการ (2545: 21–22) ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีเอกสาร หลักฐานการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ดังนี้

1.1 มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ /กลุ่มรายวิชา และกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน

1.2 มีการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ คิด และสรุปเป็นความรู้และแนวความคิดด้วยตนเอง

1.3 มีการสอนซ่อมเสริม และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามความถนัดและเต็มศักยภาพที่ปรากฏเป็นหลักฐานและตรวจสอบได้

1.4 มีการจัดประเมินตามสภาพจริง

1.5 ปฏิบัติตามระเบียบการเทียบโอน

2. การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนานักเรียน

2.1 มีการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 มีกิจกรรมส่งเสริม บุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำหน้าที่แนะแนวให้กับนักเรียน

2.3 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนานักเรียนที่ส่งเสริมและสามารถสนับสนุนจุดเน้นของโรงเรียน

3. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนานักเรียน

3.1 มีการจัดอบรมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน

3.2 มีเครือข่ายการเรียนรู้ในและนอกสถานที่

3.3 มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอต่อความเหมาะสม ของสถานศึกษาและชุมชน

3.4 มีบรรยากาศที่ดีและเอื้อต่อการเรียนรู้

3.5 มีการส่งเสริมให้ครูทวักจ้ยในชั้นเรียน

3.6 มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

วีระเดช เชื้อนาม (2545: 33 - 34) ได้เสนอแนวคิดที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไว้สรุปได้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย เป็นกิจกรรมที่ให้มีการเคลื่อนไหว เพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของนักเรียนตื่นตัว

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของนักเรียน กระตุ้นสมองนักเรียน

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ประสบการณ์และความเป็นจริงของนักเรียน

สรุปแนวทางจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นการดำเนินงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยดี จนถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ การมีวินัยในตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความสามารถความสนใจและความถนัดเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน มีการจัดประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเองและแก่สังคมให้ได้มากที่สุด ตัวอย่างงานด้านกิจกรรมผู้เรียนที่จัดกันตามสถานศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ งานบริการด้านการสอนซ่อมเสริมการศึกษาพิเศษ งานจัดการดูแลให้ผู้เรียนได้เข้ากับกลุ่มเพื่อน และชั้นเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ การจัดให้นักเรียนได้มีกิจกรรมพิเศษในเวลารว่างเพื่อฝึกให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้เป็นผู้มีวินัย นักเรียนสามารถปฏิบัติ คิด และสรุปเป็นความรู้และแนวความคิดด้วยตนเอง

จากการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สรุปได้ว่าการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีความสมบูรณ์ย่อมทำให้การพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สภาพแวดล้อมทางการเรียนแบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1) สภาพแวดล้อมทางจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นสบายใจและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ความสะดวก และการพัฒนาการทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเรียนรู้ ความคิดอุดมการณ์ บุคลิกภาพ และความรับผิดชอบส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยพบว่า สถานภาพและประสบการณ์ทำงาน เป็นตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ดังนี้

ตำแหน่งหน้าที่

คำจันทร์ อัครรัตน์ (2542: 77 - 79) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขต 9 โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านบริหารจัดการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการจัดสิ่งแวดล้อม ของผู้บริหารที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ในการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ในการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

6. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ในการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

พระครูสมุห์ไกรสิทธิ์ ฐานโกสโล (ทิพม่อน) (2549: 105 - 106) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารและครู อาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร พบว่า บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยใน ระดับมากที่สุด เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มี ค่าเฉลี่ยในระดับมาก ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียนด้านการจัดกิจกรรม วัฒนธรรมและรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการ จัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

จากการศึกษาการวิจัยข้างต้นอาจเห็นได้ว่าตำแหน่งหน้าที่ บุคลากรทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ประสบการณ์การทำงาน

□□พล อนา□□ย (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 2 ด้าน

1) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน และ 2) สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

บรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนเอกชน พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากมีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และเมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎี 2 พบว่า 1) การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎี 2 ตามการรับรู้ของครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูชายและครูหญิง มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

รุ่งนภา คนแล (2553: 52 -53) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองสกลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองสกลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านต่างกัน

อินทรา บริบูรณ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการ

ให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสังคมเพื่อน และด้านการให้บริการ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาการวิจัยข้างต้นอาจจะเห็นได้ว่าประสบการณ์ทำงาน บุคลากรทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลบางส่วนจากงานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งมีทั้งงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ได้รวบรวมมา ดังต่อไปนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

จำปา ชูสกุล (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการ ในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด ชัยภูมิ โดยกำหนดประเด็นศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ 4) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ขรรค์ชัย อินดี (2545: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี จากความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน” ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่อยู่ในเชิง นิมาน ร้อยละ 70.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะที่ตั้งและบริเวณโรงเรียนอยู่ใน เชิงนิมาน ร้อยละ 76.00 ด้านอาคารเรียนและอาคารประกอบอยู่ในเชิงนิมาน ร้อยละ 79.80 ด้าน ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียนอยู่ในเชิงนิมานร้อยละ 77.50 ด้านแสงสว่าง เสียง การระบายอยู่ในเชิงนิมาน ร้อยละ 69.90 ด้านสนามมีน้ำท่วมขัง ร้อยละ 45.90 และด้านสุขาภิบาล อยู่ในเชิงนิมาน ร้อยละ 71.90 และเมื่อเทียบกับตัวแปรที่ศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามตัวแปร ด้านที่ตั้ง ขนาดของโรงเรียน และระยะเวลา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 05

นพดล กาญจนกุล (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา การดำเนินการ การ จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหาร และครู – อาจารย์ โดยส่วนรวมมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัด บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และการปฏิบัติที่อยู่ในระดับปานกลางอีก 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการจัดบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหาร และครู – อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการดำเนินการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน มีระดับไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการจัดบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานมากเป็นอันดับที่ 1 ซึ่งเรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย

ณัฐธยาน์ พลศรีเมือง (2550 : 49) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียงเชียงของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้เห็นว่าสภาพการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาในด้านการบริหารจัดการมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้านจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติในระดับมาก ด้านส่งเสริมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติในระดับมาก และด้านสัมพันธ์ชุมชน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

อาคม รุณสีงาม (2550: 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ใน 6 ด้าน คือด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียนที่อยู่ระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาสนองความมุ่งหวังของผู้เรียนและด้านให้บริการผู้เรียนเป็นอันดับสุดท้าย

ชวลิต คำราม (2552 : 53) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์

และพัฒนาสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประสานความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

วิทยา วิทยวงศาโรจน์ (2552: 69 - 70) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

อาภาภรณ์ พายสำโรง (2552: 77) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการให้บริการผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้วจำแนกตามระดับชั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุ่งนภา คนแล (2553: 52-53) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนบ้านสองสลึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้และด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบโรงเรียนสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม เพศ และประสบการณ์สอนและระดับช่วงชั้น แตกต่างกัน

นันทวัน มุสิกบุตร (2553: 60 - 61) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามช่วงชั้นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรรณิย์ วราห์คำ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติในระดับดีมาก ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์สอน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเพศของนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์ (2554: 59 – 62) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงษ์ศิริวิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหารงาน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียน จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนชายนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นสถานที่นักเรียนชายมีความพึงพอใจระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างคือ ด้านกลุ่มเพื่อน

อมรพงศ์ พันธิโกชนและจฤณี แก้วเอียน (2556: 44) จากการวิจัยสรุปได้ว่าการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู – บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อระดับการบริหารสภาพแวดล้อมภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการจัดใช้แหล่งเรียนรู้และสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

เกรียงศักดิ์ บุญขวาง (2556: 93) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556: 71) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง เพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารสิ่งแวดล้อมใน

1. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้าน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 4.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้าน การบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็น ของแบบสอบถามความคิดเห็น ของอาจารย์ที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อินทรา บริบูรณ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส์ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสังคมเพื่อน และด้านการให้บริการ ครูมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

เกรียงศักดิ์ บุญขวาง (2556: 93) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

มรุตา เจ้าทรัพย์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารอาคารโรงอาหาร การบริหารบริเวณโรงเรียน การบริหารอาคารเรียน การบริหารห้องเรียน การบริหารอาคารห้องน้ำ –ห้องส้วมและการบริหารห้องเรียน 2) การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการบริหารอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม และขนาดของโรงเรียน 3) แนวทางพัฒนาในแต่ละด้านลำดับแรกคือ บริเวณโรงเรียนจัดเก็บอุปกรณ์ที่ชำรุดให้มีความเป็นระเบียบ อาคารเรียนเพิ่มแสงสว่างในอาคาร ห้องเรียนปรับปรุงประตูให้พร้อมใช้งาน ห้องบริการเพิ่มงบประมาณสนับสนุนอาคารโรงอาหาร ปรับปรุงโรงอาหารให้สะอาด และอาคารห้องน้ำ –ห้องส้วมดูแลให้ห้องน้ำแห้งอยู่เสมอ

ศิรประภา วงศ์ษา (2556: 72) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารียา สตาร์ตัน (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหารและด้านวิชาการ โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ด้านการสอน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการไม่พบความแตกต่าง ด้านประสบการณ์สอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุรางคณา มัณยานนท์ (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. การทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามลักษณะงานและขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

นินา พงษ์เดชและคณะ (2558: 305) จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการบริหารสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบการบริหารสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ 4) ด้านการประสานความสัมพันธ์กับชุมชน การผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประสานความสัมพันธ์กับชุมชน และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

นฤมล ก้อนขาว (2558: 69 - 71) ได้ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ และระดับช่วงชั้นเพื่อนาผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการบริการผู้เรียนด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

ณัฐภัก อุทโท (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทางการทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับดังนี้ การจัดห้องสุขา การจัดห้องเรียนการจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องให้มีการพัฒนาตามลำดับดังนี้ การจัดโรงอาหาร การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดห้องสุขา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับต้องการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การจัดห้องสุขา การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียนการจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บัวร์เชียม (Bursheim, 1993 อ้างอิงจาก อาภาภรณ์ พายสำโรง, 2552: 44) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบรวมกลุ่ม (สหกรณ์) กับวัฒนธรรมการทำงานที่ได้ผลในโรงเรียนที่มหาวิทยาลัยมินิโซตา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบรวมกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนในด้านการจัดการโรงเรียนและหมวดวิชาแบบใดที่มีผลต่อวัฒนธรรมการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอนุบาล ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูใหญ่ใน 18 โรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการเรียนรู้แบบกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานแบบให้ผลผลิต มีนัยสำคัญที่ต่างกันตามระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพโรงเรียนของรัฐมินิโซตา มีนัยสำคัญต่างกันระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการจัดสภาพแวดล้อมแบบเรียนรวม เพศ ประสบการณ์ทำงานให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันในคำว่า ค่านิยม ของการจัดสภาพแวดล้อม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องขนาดและประเภทโรงเรียน

เซนเนอร์ (Zentner) (2001: 67) ได้นำเสนอเกี่ยวกับการวิจัย ระดับปริญญาเอก ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยนักเรียนกับทักษะด้านอื่นๆ ของนักเรียนพบว่า การปฏิรูปการศึกษาเชิงบังคับ ได้ก่อให้เกิดการบริหารของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของนักเรียนระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียนและการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียนพบว่า โรงเรียนควรจัด กลไกและสภาพแวดล้อมในการบริหาร เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียน ได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ไขปัญหของโรงเรียน ไม่ใช่การจับผิดแต่ เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุนให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเอง และพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เฮธ และ เมนเดลล์ (Heath; & mendell. 2002: Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน จากการศึกษาที่มีข้อยืนยันว่า

คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงการระบายอากาศและแสงสว่างจะลดพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ของนักเรียนได้ด้วย

Greenwood (2002: 2110 - A อ้างถึงใน ชาญณรงค์ ช่างสลัก, 2552: 60) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ระดับ 6 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้และการดูแลเอาใจใส่ของครูและความไว้วางใจต่อครูของนักเรียนในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ประสบความสำเร็จน้อยที่สุดมีความรู้สึกว่ชั้นเรียนของพวกเขาเป็นแบบที่ครูควบคุมและมีการแข่งขัน

มาร์สเด็น (Marsden. 2006: 116 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในด้านความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อม และความมีระเบียบของเด็กลูกจนในโรงเรียนทางทิศใต้ ของแคลิฟอร์เนีย โดยทำการเก็บตัวอย่างในกลุ่มนักเรียนจำนวน 265 คน ใน 10 โรงเรียน ซึ่งพบว่าสิ่งที่อำนวยความสะดวกในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ความสะดวกในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันกับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จของนักเรียน แต่พฤติกรรมของนักเรียนยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนในการรักษาระเบียบวินัยอย่างดี

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา จะช่วยให้การบริการจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้สำเร็จในทุกๆ ด้าน การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในด้านการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและกิจกรรมนักเรียน การบริหารสภาพแวดล้อมมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้เรียน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผ่านการแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งแนวทางในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 412 คน ประกอบผู้บริหาร จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน 391 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง โรงเรียนสามเสนนอก โรงเรียนวิสุทธิ และโรงเรียนวิชากร และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตห้วยขวาง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ โรงเรียนพระราม 9 กาญจนาภิเษก และโรงเรียนวัดใหม่ช่องลม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางการสุ่มของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 337 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 21 คน และครูผู้สอน 316 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีโรงเรียนเป็นชั้นและ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับครูผู้สอนเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie; & morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 337 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน 316 คน

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้ สอน	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้ สอน	รวม
1	โรงเรียนสามเสนนอก	5	137	142	5	98	103
2	โรงเรียนวิสุทธิศ	4	75	79	4	64	68
3	โรงเรียนวิชาวกร	3	38	41	3	33	36
4	โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ	5	73	78	5	63	68
5	โรงเรียนพระราม๙ กาญจนภิเษก	3	57	60	3	49	52
6	โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม	1	11	12	1	9	10
	รวม	21	391	412	21	316	337

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาขอบข่ายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่ม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมนักเรียน

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์ผลคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการ แจกแจงความถี่และร้อยละ (Percentage) ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่ม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมนักเรียน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินระดับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี

ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (อ้างถึงใน วินัยพร ทองสุข 2546: 30) ซึ่งมีความหมายดังนี้

5	คะแนน หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มากที่สุด
4	คะแนน หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มาก
3	คะแนน หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	ปานกลาง
2	คะแนน หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อย
1	คะแนน หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อยที่สุด

โดยมีรายละเอียดของวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่ต้องการวัด

4. ร่างแบบสอบถาม โดยทำการเขียนข้อความให้มีความครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นไปตามสัดส่วนของผังออกข้อคำถาม

4.1 ร่างข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

5. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องต้องกัน (Index of Item-Objective congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความที่สามารถนำไปใช้ได้ทีเกณฑ์ข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าข้อความที่นำมาใช้มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

8. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมไปทดลอง (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนคลองลำเจียก สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้

คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นของคำถามมีค่า 0.962

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 337 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 337 ชุด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ไปเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 337 คน สามารถเก็บแบบสอบถามได้ร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ต่อไป

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติพื้นฐานและสถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทั้งในตอนต้นที่ 1 และตอนต้นที่ 2
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การคำนวณการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, และ บุญส่ง นิลแก้ว. 2535: 23 – 24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามตำแหน่งหน้าที่ ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่ม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมนักเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test Independent samples)

5. เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทการทำงาน ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่ม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence, IOC)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test Independent samples)

3.2 เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทการทำงาน ที่มากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

3.3 บุคลากรในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์งานวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน โดยกำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution (One way ANOVA)
df	แทน ระดับชั้นแบ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร

จัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้สถิติ (t-test Independent samples)

ตอนที่ 4 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	21	6.23
ครูผู้สอน	316	93.77
รวม	337	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	73	21.66
5 – 10 ปี	112	33.23
มากกว่า 10 ปี	152	45.11
รวม	337	100.00

จากตาราง 4 เมื่อจำแนกข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.23 และครูผู้สอน จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 93.77 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 21.66 ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 33.23 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 45.11

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการ	4.23	0.54	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.20	0.42	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.45	มาก
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.35	0.49	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	4.29	0.46	มาก
ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.27	0.41	มาก
รวม	4.27	0.40	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.45$) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.51$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.46$) ด้านกิจกรรมนักเรียน มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.41$) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.54$) และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.42$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารจัดการ	ระดับการปฏิบัติ		
		SD	แปลผล
1. ผู้บริหารมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ	3.61	0.70	มาก
2. ผู้บริหารมีการจัดพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	3.74	0.78	มาก
3. ผู้บริหารมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	3.57	0.88	มาก
4. ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างของโรงเรียนอย่างเหมาะสมและ ชัดเจน	3.52	0.72	มาก
5. ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร อย่างชัดเจน	4.20	0.58	มาก
6. ผู้บริหารจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหาร กลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.65	0.84	มาก
7. ผู้บริหารกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับระเบียบปฏิบัติ ที่เหมาะสม กับสภาพสังคมในปัจจุบัน	4.18	0.64	มาก
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ ผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงเรียน	4.25	0.68	มาก
9. ผู้บริหารจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย ให้มีความรู้และ เข้าใจการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.65	มาก
10. ผู้บริหารจัดงบประมาณสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน การจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.67	มาก
11. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความสามัคคี กลมเกลียวภายในสถานศึกษา	4.25	0.72	มาก
12. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดกฎเกณฑ์ และหลักการในการปฏิบัติงาน	4.19	0.71	มาก
รวม	4.23	0.54	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยรวมและรายข้อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. โรงเรียนมีอาคารเรียน อาคารประกอบและพื้นที่ภายในสถานศึกษา สะอาดปลอดภัย	4.22	0.66	มาก
2. โรงเรียนมีการปลูก ไม้ดอก ไม้ประดับและไม่ใหญ่ให้ร่มเงาอย่าง ร่มรื่น สวยงาม	4.26	0.65	มาก
3. โรงเรียนมีมาตรการ/แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและ ปลอดภัย	4.23	0.60	มาก
4. โรงเรียนมีการวางแผนและใช้ประโยชน์พื้นที่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและ พอเพียง	4.16	0.67	มาก
5. โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่สะอาดและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.17	0.67	มาก
6. โรงเรียนมีระบบการบำบัดน้ำเสียและทางระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ	4.17	0.67	มาก
7. โรงเรียนมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสมและถูกวิธี	4.10	0.69	มาก
8. โรงเรียนมีมาตรการและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่าง คุ้มค่าและประหยัดพลังงาน	4.09	0.71	มาก
9. โรงเรียนจัดบรรยากาศห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ (มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเท ไม่แออัด ฯลฯ)	4.07	0.67	มาก
10. โรงเรียนมีระบบการจัดการและป้องกันมลภาวะต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ	4.24	0.60	มาก
11. โรงเรียนมีการจัดแปลงเกษตร สวนหย่อม สวนสมุนไพร สวน พฤษศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.27	0.62	มาก
12. โรงเรียนมีการจัดพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการที่ เหมาะสม และปลอดภัยของนักเรียน	4.32	0.62	มาก
13. โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนที่สะอาดเรียบร้อยและตกแต่งอย่าง เหมาะสม	4.36	0.60	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
14. โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่เหมาะสมกับลักษณะการใช้งาน	4.35	0.58	มาก
15. โรงเรียนมีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา	4.34	0.56	มาก
16. โรงเรียนมีการจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และผู้ปกครอง	4.15	0.50	มาก
17. โรงเรียนมีการจัดห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอแก่นักเรียนในสถานศึกษา	4.16	0.62	มาก
18. โรงเรียนมีการจัดห้องอาหารที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอแก่นักเรียน	3.98	0.69	มาก
19. โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนให้มีวัสดุและอุปกรณ์การสอนอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ	4.42	0.67	มาก
20. โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้สภาพดี เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.14	0.64	มาก
รวม	4.20	0.42	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{X}$ = 4.20, SD = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและ
รายข้อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.15	0.51	มาก
2. ครูมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน	4.25	0.63	มาก
3. ครูมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับชุมชน	4.32	0.62	มาก
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	0.65	มาก
5. ครูมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.67	มาก
6. ครูมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการในการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.63	มาก
7. ครูมีวิธีการถ่ายทอดความรู้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.16	0.62	มาก
8. ครูสนับสนุนให้นักเรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานการณ์	4.35	0.60	มาก
9. ครูส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด/สนใจของตนเอง	4.31	0.64	มาก
10. ครูเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้	4.39	0.61	มาก
11. ครูมีความยุติธรรม ในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	4.36	0.62	มาก
12. ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้นักเรียนทราบเสมอจากการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	4.31	0.64	มาก
13. ครูสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.38	0.59	มาก
14. ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	4.34	0.58	มาก
15. ครูมีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.32	0.60	มาก
รวม	4.30	0.45	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้อ

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	4.39	0.61	มาก
2. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนมีความรักความสามัคคีกัน	4.36	0.60	มาก
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม	4.39	0.61	มาก
4. โรงเรียนมีวิธีการทำให้นักเรียนสามารถยอมรับการตักเตือนจากเพื่อน ด้วยความเป็นเหตุเป็นผลและยึดมั่นในการยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม	4.36	0.62	มาก
5. นักเรียนส่งเสริมให้เพื่อนกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และถูกต้อง	4.30	0.59	มาก
6. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	4.34	0.58	มาก
7. โรงเรียนกระตุ้นให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.31	0.63	มาก
8. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนให้กำลังใจกันและกัน	4.36	0.60	มาก
รวม	4.35	0.49	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ในศตวรรษที่ 21 แก่ชุมชน	4.39	0.61	มาก
2. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนออกไปช่วยงานพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่างๆ	4.26	0.69	มาก
3. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.37	0.62	มาก
4. โรงเรียนให้บริการด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน	4.32	0.65	มาก
5. โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ของโรงเรียน	4.27	0.60	มาก
6. โรงเรียนรับความช่วยเหลือด้านแรงงาน และ วัสดุอุปกรณ์จากชุมชนตามศักยภาพ	4.33	0.57	มาก
7. โรงเรียนเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรในโรงเรียน	4.24	0.64	มาก
8. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน	4.32	0.65	มาก
9. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษา	4.27	0.60	มาก
10. โรงเรียนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่างๆที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น	4.28	0.59	มาก
11. โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมทางด้านประเพณี วัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางศาสนา	4.28	0.62	มาก
12. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนร่วมพัฒนาทำความสะอาดร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น อนามัยและชุมชน	4.23	0.61	มาก
13. จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.28	0.58	มาก
รวม	4.29	0.46	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้านกิจกรรมนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างเต็มความสามารถ	4.29	0.65	มาก
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับช่วงเวลา	4.24	0.60	มาก
3. โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.34	0.55	มาก
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาตามความสามารถและศักยภาพของตนเอง	4.34	0.58	มาก
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมของตนเอง	4.27	0.61	มาก
6. โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.24	0.60	มาก
7. ให้นักเรียนมีความอิสระในการคิดและออกแบบกิจกรรมของนักเรียนตามความถนัด	4.27	0.56	มาก
8. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง	4.25	0.58	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างตัวบุคคล	4.24	0.60	มาก
10. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมภายในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลาย โดยเป็นการปฏิบัติและพัฒนาทักษะ โดยยึดนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ	4.27	0.56	มาก
11. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.27	0.54	มาก
รวม	4.27	0.41	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวม

และรายข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยรวม ($\bar{x} = 4.27$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตาราง 12 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.32	4.17	0.41	4.44	.000**
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.58	0.32	4.17	0.41	4.44	.000**
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.34	4.27	0.45	3.79	.000**
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.73	0.39	4.33	0.48	3.70	.000**
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	4.62	0.39	4.27	0.46	3.31	.001**
ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.59	0.33	4.26	0.42	3.61	.000**
รวม	4.62	0.28	4.25	0.40	4.27	.000**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครในระดับมากกว่าครูผู้สอน ทุกด้าน

ตอนที่ 4 ผลเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร		แหล่งความแปรปรวน				
		df	SS	MS	F	P
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.57	0.46	1.57	0.210
	ภายในกลุ่ม	334	67.24	0.29		
	รวม	336	68.81			
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.55	0.78	4.53	0.011*
	ภายในกลุ่ม	334	57.24	0.17		
	รวม	336	58.79			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	0.58	2.91	0.056
	ภายในกลุ่ม	334	66.45	0.20		
	รวม	336	67.45			
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	1.34	0.263
	ภายในกลุ่ม	334	79.22	0.24		
	รวม	336	79.85			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.17	0.82	0.443
	ภายในกลุ่ม	334	71.45	0.21		
	รวม	336	71.80			
ด้านกิจกรรมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.66	0.33	1.90	0.151
	ภายในกลุ่ม	334	58.10	0.17		
	รวม	336	58.76			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	2.83	.060
	ภายในกลุ่ม	334	53.37	0.16		
	รวม	336	54.28			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบว่า บุคลากรในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน		น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{X}$	4.07	4.25	4.23
น้อยกว่า 5 ปี	4.07	-	0.18*	0.16*
5 – 10 ปี	4.25		-	0.02
มากกว่า 10 ปี	4.23			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกันกับบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of objective congruence : IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 -1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น 0.962 การเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและสามารถเก็บข้อมูลได้ร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้หาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐานใช้การวิเคราะห์ทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างอิสระกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ใน 6 ด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านกิจกรรมนักเรียน มีการปฏิบัติในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการ และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามลำดับ

2. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติมากกว่า ครูผู้สอน ทุกด้าน

3. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. การการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ เป็นการดำเนินการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้มีกระบวนการวางแผนการพัฒนาการทำงานอย่างเป็นระบบ ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ กำหนดโครงสร้างของโรงเรียนอย่างเหมาะสมและชัดเจนกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับระเบียบปฏิบัติที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีการจัดพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้า นักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย ให้มีความรู้และเข้าใจในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา จัดงบประมาณสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่างๆ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวภายในสถานศึกษา การได้รับ

ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นการส่งเสริมให้ภารกิจภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับ เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551: 20) กล่าวว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหารเป็นการดำเนินการของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ สอดคล้องกับ อาริยา สดาร์ตน์ (2556: 46) กล่าวว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหาร เป็นระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยมีกระบวนการในการดำเนินการต่างๆ ที่ทำให้ภารกิจต่างๆ บรรลุเป้าหมายไปได้ด้วยดีนั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีระบบทำให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วรรณีย์ วรคำ (2556: 27) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นไปอย่างราบรื่นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556: 17) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร มาประกอบเป็นกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลัก คือ เงิน บุคคล วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงานการบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การดำเนินงานในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการวางแผนและใช้ประโยชน์พื้นที่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและพอเพียง มีมาตรการแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและปลอดภัย บำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีสภาพที่ใช้งานได้ดีตลอดเวลาบริเวณสถานศึกษา มีการจัดบรรยากาศห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสมและถูกวิธี มีระบบการบำบัดน้ำเสียและทางระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ มีการจัดห้องอาหารที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด ปลอดภัย จัดห้องน้ำ

ที่ถูกสุขลักษณะและจัดสวนหย่อมให้เหมาะสม เป็นระเบียบ มีการเลือกใช้วัสดุที่ดีมีคุณภาพ มีการจัดพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการที่เหมาะสม และปลอดภัยของนักเรียน มีการจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียน

สอดคล้องกับ ปลื้มอารมณ์ (2551: 13) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ทุกสิ่งทุกอย่างในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับอารียา สดาร์ตน์ (2556: 41) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านกายภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เป็นรูปธรรม ให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านกายภาพสามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ด้านภูมิทัศน์ 2) ด้านอาคารสถานที่ และ 3) ด้านความปลอดภัย ซึ่ง 3 ส่วนนี้จะอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนและบุคลากรเกิดความรักความภูมิใจและห่วงแหนในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ณัฐภัค อุทโท (2558: 22) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นการจัดบริเวณโรงเรียนการจัดอาคารเรียน การจัดห้องเรียน การจัดโรงอาหาร การจัดห้องสุขา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญตาม หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ ครูมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการถ่ายทอดความรู้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย การจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์อันดีของครูกับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สอดคล้องกับ สุกฤษฎี อัญบุตร (2553: 56) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนนั้นเป็นการดำเนินการที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร วิธีการสอน บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักเรียน สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการและการวัดประเมินผล สอดคล้องกับ อโนชา สิมพา (2553: 26) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้และความสามารถความรู้ไปปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกวิธีการสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับหลักสูตรเนื้อหาวิชา มีการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ มีการฝึกปฏิบัติจริง

มีการค้นคว้าเพิ่มเติม รู้และเข้าใจธรรมชาตินักเรียนตลอดจนมีการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้องและ ยุติธรรม องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันในอันที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะและ ทักษะที่ดีแก่นักเรียน สอดคล้องกับ อารียา สตาร์ตัน (2556: 46) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นไปตามความ ต้องการของชุมชน โดยสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งภายใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการที่จะทำให้ ผู้เรียนได้รับความรู้และได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาแจ่มใส นำ เรียนรู้ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล เร่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง

โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตลอดจนการจัดบริการต่างๆ ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว (2558: 29) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล ตารางเอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์กับผู้เรียนกับ ครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนการสร้าง บรรยากาศในการเรียนการสอน เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญใช้หลักคุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรม

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน การดำเนินกิจกรรมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนภายในสถานศึกษามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนด้วยกัน ช่วยในการปรับตัวการดำรงชีวิตในสถานศึกษา การแสดงออกอย่าง สร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกัน นักเรียนสามารถยอมรับ การตักเตือนจากเพื่อน ด้วยความเป็นเหตุเป็นผลและยึดมั่นในการยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม เพื่อเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่จัดขึ้นในสถานศึกษา โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนให้ กำลังใจเพื่อนนักเรียนด้วยกันและกัน ทำให้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลการเรียน พฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน

สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 50) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้าน สัมพันธภาพกลุ่มเพื่อนเป็นการดำเนินการที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ ให้เกิดสภาพสังคมที่ดีในกลุ่ม นักเรียน ได้แก่ การรวมกลุ่มเพื่อนเพื่อการศึกษาค้นคว้า การช่วยเหลือเพื่อนร่วมรุ่นความสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนร่วมรุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง การทำงานร่วมกันเป็นทีม และส่งเสริม ความสามัคคี กีฬาและสันทนาการ สอดคล้องกับ ชูตินาถ อินทร์พวง (2549: 33) กล่าวว่า สังคม กลุ่มเพื่อนเป็นสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนการปรับตัวและการดำรงชีวิตในห้องเรียนของนักเรียนซึ่งเปรียบเสมือนสังคมย่อยสังคม หนึ่งของโรงเรียน สอดคล้องกับ อินทิรา บริบูรณ์ (2556: 76) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน การสร้างสัมพันธ์ และการดำเนินการที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม และสนับสนุนการทำงาน ร่วมกัน ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการสร้าง

บรรยากาศสนุกสนาน เป็นกันเอง น่าเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อนที่ดี และสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว (2558: 38 - 39) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนเป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัวการดำรงชีวิตในโรงเรียน การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อนกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่จัดขึ้นในสถาบัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านผลการเรียน ด้านพฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การดำเนินการระหว่างสถานศึกษา และชุมชนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อการพัฒนาการเรียน การศึกษา ให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ชุมชนเป็นแหล่งทรัพยากร บุคคลในโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่างลึกซึ้ง ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษา โรงเรียนให้บริการด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือเทคโนโลยีใหม่ แก่ชุมชนที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน สถานศึกษาปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันดีต่อกัน ระหว่างบุคคลในโรงเรียนกับประชาชนในชุมชน

สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2525 อ้างถึงใน ดาวประกาย สายแก้ว. 2556) กล่าวว่า การให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน การใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เงิน สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ความร่วมมือ หรือกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรเหล่านี้เพื่อ ประโยชน์ร่วมกัน สอดคล้องกับ ชานูวัฒน์ สุตสาคร (2547: 18) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น บุคคลในโรงเรียนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่าง ลึกซึ้ง เพื่อที่จะปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การดำเนินงานต้องทำด้วย ความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมา สร้างสรรค์ มีความต่อเนื่อง มีวิธีการหลายอย่างที่ยืดหยุ่น คล่องตัว ยืดหยุ่นได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และโอกาส และสอดคล้องกับ สุภรัตน์ ปึงข้อ (2558: 15) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร การได้รับความ ช่วยเหลือจากชุมชน การสนับสนุนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน วัสดุ อุปกรณ์ อันเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชน เพราะทั้งการบริหารหรือการดำเนินการ และการ ติดต่อสื่อสารล้วนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนเป็นไปโดยสะดวกและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิดต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน ฉะนั้นการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง

ด้านกิจกรรมนักเรียน การดำเนินกิจกรรมนักเรียนภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนได้จัดเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองตามศักยภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างตัวบุคคล โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมภายในและนอกห้องเรียน ให้นักเรียนมีความอิสระในการคิดและออกแบบกิจกรรมของนักเรียนตามความถนัด เป็นการปฏิบัติและพัฒนาทักษะ โดยยึดนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

สอดคล้องกับ ชูตินาถ อินทร์พวง (2549: 31) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนงานด้านนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากงานด้านอื่นแต่ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่างานด้านอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่มุ่งหวังจะให้นักเรียนแต่ละคนได้รับความสำเร็จในด้านการศึกษาเล่าเรียนตลอดจนให้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมไปด้วยดี จำเป็นต้องรับผิดชอบในการจัดดำเนินการและควบคุมให้งานด้านกิจกรรมนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับ กฤษณะ คาสวรรณ (2550: 30) กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการจัดด้วยรูปแบบและวิธีที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่นักเรียน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ โดยได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต โดยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับ พระอโนชา สิมพา (2553: 37) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยตรง นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน โรงเรียนโดยทั่วไปให้การสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มีคุณภาพมีคุณประโยชน์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ การจัดกิจกรรมของนักเรียนยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติอีกเป็นอันมาก กิจกรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญต่อทั้งนักเรียน โรงเรียน สถาบันและประเทศเป็นอย่างมาก และสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว (2558: 37) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนเป็นลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วม ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมีการวางแผนร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล เป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากประสบการณ์ในห้องเรียนที่เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม

2. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ตำแหน่งครูผู้สอนมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าผู้บริหาร เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาระดับการปฏิบัติมากกว่า ครูผู้สอน ทุกด้าน สอดคล้องกับ สมชาย สุดเลิศ (2550: บทนำ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ พระครูสมุห์ไกรสิทธิ์ ฐานโกสโล (ทิพม่อน) (2549: 105 - 106) ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารและครู อาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร พบว่า เมื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 5 ด้านพบว่า มีความแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และด้านกิจกรรมนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกันกับบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สูงกว่าบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สอดคล้องกับ รุ่งนภา คนแล (2553: 52 - 53) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองสัณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองสัณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านต่างกัน สอดคล้องกับ อารียา สตาร์ตัน (2556: บทคัดย่อ) การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี ศึกษาการ

จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหารและด้านวิชาการ โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ด้านการสอน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ อินทิตรา บริบูรณ์ (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส์ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรวางแผน และกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการเรียนรู้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายและการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มากขึ้น
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีโอกาสดแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายและการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากรอื่น ๆ และเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป
2. ควรศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเฉพาะด้าน เช่น ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงได้อย่างถูกต้อง



บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2544). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.
- กองวิจัยการศึกษา. (2545). การศึกษาคูณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิตติยวดี บุญเชื้อ; ปิตินันท์ สุทธสาร; สุนทร ช่างสุวนิช; และ วิภา ตันทุลพงศ์. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ภิญญา เสนาวงษ์. (2544). ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ บุญขาว. (2556). สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร
- โกวิท มัชฌิมา. (2550). การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพพื้นที่ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ขรรค์ชัย อินดี. (2546). สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งคลังสินค้าและครุภัณฑ์. 2555.
- เครือข่ายโรงเรียนที่ 15. (2558). แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (ปีการศึกษา 2559 – 2562) เครือข่ายโรงเรียนที่ 15. กรุงเทพฯ.
- จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์. (2554). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ ทองทิพย์. (2549). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชุดินาถ อินทร์พวง. (2549). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐยานันท์ พลศรีเมือง. (2550). การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โรงเรียนในศูนย์เครือข่าย การศึกษาดำบลเวียงเชียงของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐภัก อุกโท. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของนักเรียนใน โรงเรียนวัดช่อง ลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เด่นชัย วงษ์ช่าง. (2556). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนาบตาพุด พันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทองหล่อ เดชไชย. (2544). การบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธเนศ ขำเกิด. (2553). การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- พรรชนีญ์ วรหคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นรา สมประสงค์; และ เสรี ราชโรจน์. (2546). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 9 สาระวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นันทวัน มุสิกบุตร. (2553). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นินา พงเดชะ; จิณณวัตร ปะโคทัง; และ อัครฤทธิ์ อุทัยรัตน์. (2558). รูปแบบการบริหารสิ่งแวดล้อมที่ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพดล กาญจนกุล. (2546). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

- นฤมล ก้อนขาว. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปฏิกม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาศิริ สุพันธ์. (2550). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระครูสมุห์ไกรสิทธิ์ ฐานโกสโล (ทิพม่อน). (2549). บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. โครงการบัณฑิตวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาอำนวยการ ครอบบุญ. (2547). การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาเดชา อมรเมธี(สืบจันทร์). (2558). การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรี สิงห์โทธราช. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตาม ความรับรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รุ่งนภา คนเล. (2553). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

- ราตรี ละครวงศ์. (2548). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนอร์มัลประเทศ จังหวัดสระแก้ว. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เรณู ครูไทย. (2542). การศึกษาการดำเนินงานวิชาการ ของโรงเรียนกลุ่มนวมินทรราชูทิศ. วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตร. มหาบัณฑิต (สาขานิเทศศาสตร์และพัฒนาหลักสูตร). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ตามการรับรู้ของครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร กระพี้แดง. (2548). การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิทยา วิทยวงศาโรจน์. (2552). ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา เต็ดดวง. (2549). การศึกษาประสิทธิผลการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนนนทรีวิทยากรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญา กศ.ม. (สาขาการบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัช นิภาวรรณ. (2548). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: นิตยธรรม.
- วสันต์ ปัญญา. (2545). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. กระทรวง.
- ศิริประภา วงศ์ษา. (2556). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สักรินทร์ บุญกว้าง. (2551). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล อนามัย. (2549). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัค ยมพุก; และ วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4. วารสารฉบับภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรียา เกษอินทร์. (2551). การบริหารสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเฉลิม กาญจน
- สุวพร ตั้งสมวรพงษ์; และ วินัย วีระวัฒนานนท์. (2542). การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและทรัพยากรธรรมชาติท้องถิ่นในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมการศึกษาและเศรษฐกิจชุมชน จังหวัดนครนายก. งานวิจัยกรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาธิต ดรณศิลป์. (2545). ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). แผนปฏิบัติการ 4 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 – 2551. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2554). คู่มือตรวจสอบและประเมินสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.
- (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 .2555 – 2559. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.nesdb.go.th/>.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.

- อมรพงศ์ พันธิโกชน; และ จรุณี แก้วเอี้ยว. (2556). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานของกลุ่มล้าภู - บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1. วารสาร คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อรุณชัย กัณทมา. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ถ่ายเอกสาร.
- อาคม รุณสีงาม. (2550). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยา
การสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาภากรณ พายสำโรง. (2552). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพวงษ์
กุลจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำภา บุญช่วย. (2542). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินติ้ง
เฮ้าส์
- Astin, A. W. (1971). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Bloom, B. S. (1982). *Human characteristic and school learning*. New York: McGraw - Hill.
- Brown, E. (1975). *Student-parent evaluation of higher education purpose*. Dissertation
Abstracts International. 36(1). 140 - A.
- Cronbach, L.J. (1990). *Superior and Subordinate, Perception and Expectation of the Leader
Behavior of Instruction : A Survey of the North Carolina Community Colleges
System*. Dissertation Abstracts International. 45(5).
- Kijai, J. J. (1987). *School Effectiveness Characteristics and School Incentive Reward*.
Dissertation Abstracts International. 48(4): 329 – A.
- Krejcie, R.V.; & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sampling Size for Research Activities*.
Educational and Psychological Measurement. 30(3): 608.
- Gulick L. and Urwick J., *Papers on the Science of Administration*, (New York :
Institute of Public Administration, 1973), pp. 18-19.

Henri Fayol, *Industrial and General Administration*, (New York: Mc-Grew Hill, 1930), pp. 17-18.

William Ouchi, *Organization and Management*, (Eaglewood Cliffs : Prentice Hill, 1971), p. 283.

Zentner, S. M. *The relationship between student discipline and student achievement*.

A multi – linear approach. *Dissertation Abstracts International*, 2001, 67 (4), p. 1207-A.



ภาคผนวก





ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด

กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์โดยรวมเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบให้ครบทุกข้อและตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ออกมาอย่างถูกต้องที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับคำตอบของท่าน
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 8 หน้าโดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน

3. โปรดตอบคำถามในแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง
4. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ นำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าที่ข้อความที่ตรงกับสถานภาพจริงของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์การทำงาน
☐ น้อยกว่า 5 ปี
☐ 5 – 10 ปี
☐ มากกว่า 10 ปี



ตอนที่ 2 การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร
 6 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน
 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและด้านกิจกรรมส่งเสริม
 นักเรียน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ					
2.	ผู้บริหารมีการจัดพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง					
3.	ผู้บริหารมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน					
4.	ผู้บริหารจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออม ทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน					
5.	ผู้บริหารกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับระเบียบ ปฏิบัติ ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน					
6.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน					
7.	ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างของโรงเรียนอย่าง เหมาะสมและชัดเจน					
8.	ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบ ของบุคลากรอย่างชัดเจน					
9.	ผู้บริหารจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย ให้มีความรู้และเข้าใจการบริหารสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
10.	ผู้บริหารจัดงบประมาณสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
11.	การบริหารจัดการ(ต่อ) ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวภายในสถานศึกษา					
12.	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ และหลักการในการปฏิบัติงาน					
13.	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โรงเรียนมีอาคารเรียน อาคารประกอบและพื้นที่ภายในสถานศึกษาสะอาดปลอดภัย					
14.	โรงเรียนมีการปลูก ไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ใหญ่ให้ร่มเงาอย่าง ร่มรื่น สวยงาม					
15.	โรงเรียนมีมาตรการ/แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและปลอดภัย					
16.	โรงเรียนมีการวางแผนและใช้ประโยชน์พื้นที่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและพอเพียง					
17.	โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่สะอาดและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
18.	โรงเรียนมีระบบการบำบัดน้ำเสียและทางระบายน้ำที่ถูกต้องลักษณะ					
19.	โรงเรียนมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสมและถูกวิธี					
20.	โรงเรียนมีมาตรการและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและประหยัดพลังงาน					
21.	โรงเรียนจัดบรรยากาศห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเท ไม่แออัด ฯลฯ)					
22.	โรงเรียนมีระบบการจัดการและป้องกันมลภาวะต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
23.	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ(ต่อ) โรงเรียนมีการจัดแปลงเกษตร สวนหย่อม สวนสมุนไพร สวนพฤกษศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
24.	โรงเรียนมีการจัดพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬา และ นันทนาการที่เหมาะสม และปลอดภัยของนักเรียน					
25.	โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนที่สะอาดเรียบร้อยและตกแต่ง อย่างเหมาะสม					
26.	โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่เหมาะสมกับ ลักษณะการใช้งาน					
27.	โรงเรียนมีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ให้มีสภาพที่ใช้ งานได้ดีตลอดเวลา					
28.	โรงเรียนมีการจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับจำนวน นักเรียน และผู้ปกครอง					
29.	โรงเรียนมีการจัดห้องน้ำที่ถูกลักษณะและเพียงพอ นักเรียนในสถานศึกษา					
30.	โรงเรียนมีการจัดห้องอาหารที่ถูกลักษณะ สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอกับนักเรียน					
31.	โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนให้มีวัสดุและอุปกรณ์การสอน อย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ					
32.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้สภาพดี เพียงพอกับจำนวน นักเรียน					
33.	การจัดการเรียนการสอน ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ					
34.	ครูมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	การจัดการเรียนการสอน(ต่อ)					
35.	ครูมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับชุมชน					
36.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ					
37.	ครูมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการจัดการเรียนการสอน					
38.	ครูมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการในวิชาการจัดการเรียนการสอน					
39.	ครูมีวิธีการถ่ายทอดความรู้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย					
40.	ครูสนับสนุนให้นักเรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานการณ์					
41.	ครูส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด/สนใจของตนเอง					
42.	ครูเลือกใช้วิธีการวัดและผลประเมินผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้					
43.	ครูมีความยุติธรรม ในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน					
44.	ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้นักเรียนทราบเสมอจากการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
45.	ครูสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
46.	ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม					
47.	ครูมีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
	สังคมกลุ่มเพื่อน					
48.	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
49.	สังคมกลุ่มเพื่อน(ต่อ) โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนมีความรักความสามัคคีกัน					
50.	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม					
51.	โรงเรียนมีวิธีการในการให้นักเรียนสามารถยอมรับการตักเตือนจากเพื่อน ด้วยความเป็นเหตุเป็นผลและยึดมั่นในการยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม					
52.	นักเรียนส่งเสริมให้เพื่อนกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และถูกต้อง					
53.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน					
54.	โรงเรียนกระตุ้นให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
55.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนให้กำลังใจกันและกัน					
56.	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ในศตวรรษที่ 21 แก่ชุมชน					
57.	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนออกไปช่วยงานพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่างๆ					
58.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
59.	โรงเรียนให้บริการด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
60.	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน(ต่อ) โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ของโรงเรียน					
61.	โรงเรียนรับความช่วยเหลือด้านแรงงาน และ วัสดุ อุปกรณ์จากชุมชนตามศักยภาพ					
62.	โรงเรียนเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถเป็นวิทยากรในโรงเรียน					
63.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ แผนพัฒนาโรงเรียน					
64.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อส่งเสริม การศึกษา					
65.	โรงเรียนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวด ต่างๆที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น					
66.	โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมทางด้าน ประเพณี วัฒนธรรมหรือกิจกรรมทางศาสนา					
67.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนร่วมพัฒนาทำความ สะอาดร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น อนามัยและ ชุมชน					
68.	จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายและแนว ทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
69.	ด้านกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ โรงเรียนจัดขึ้นอย่างเต็มความสามารถ					
70.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจของ นักเรียนและสอดคล้องกับช่วงเวลา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ/ระดับการดำเนินการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
71.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
	ด้านกิจกรรมนักเรียน(ต่อ)					
72.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาตามความสามารถและศักยภาพของตนเอง					
73.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมของตนเอง					
74.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
75.	ให้นักเรียนมีความอิสระในการคิดและออกแบบกิจกรรมของนักเรียนตามความถนัด					
76.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง					
77.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างตัวบุคคล					
78.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมภายในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายโดยเป็นการปฏิบัติและพัฒนาทักษะโดยยึดนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ					
79.	โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาค่า IOC

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านการบริหารจัดการ

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
1.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้
2.	1	1	1	1	-1	5	0.6	นำไปใช้
3.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
4.	1	1	1	1	-1	6	0.6	นำไปใช้
5.	1	1	1	0	-1	2	0.4	ตัดทิ้ง
6.	0	1	1	1	-1	2	0.4	ตัดทิ้ง
7.	1	1	1	1	1	3	0.6	นำไปใช้
8.	0	1	1	1	-1	2	0.4	ตัดทิ้ง
9.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
10.	1	1	0	1	1	4	0.8	นำไปใช้
11.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
12.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
13.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
14.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
15.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
16.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
17.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
18.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
19.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
20.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
21.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
22.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
23.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
24.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
25.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
26.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
27.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
28.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
29.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
30.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
31.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
32.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
33.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
34.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
35.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
36.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
37.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
38.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
39.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
40.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
41.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
42.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
43.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
44.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
45.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
46.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
47.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
48.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
49.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
50.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
51.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้
52.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
53.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้
54.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
55.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
56.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
57.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
58.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
59.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
60.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
61.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
62.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
63.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
64.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
65.	0	1	0	1	1	3	0.6	นำไปใช้
66.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้
67.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
68.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
69.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
70.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
71.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC)

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านกิจกรรมนักเรียน

ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	สรุป
72.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
73.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
74.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
75.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
76.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
77.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
78.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
79.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
80.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
81.	1	1	1	1	1	5	1	นำไปใช้
82.	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้

ภาคผนวก ค

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- หนังสือขอเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.กิตติชัย สุทธาสิโนบล อาจารย์ประจำ ภาควิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสถาพร อาจารย์ประจำ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา
และการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ สายแสง หัวหน้าฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตห้วยขวาง
กรุงเทพมหานคร



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขงหวัดไทย เลี้ยวศรีนครินทร์วิโรฒ โทร 15664

ที่ ศธ 0519 12/ 6281

วันที่ ๖ ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุกิจ

เนื่องด้วย นางสาววิรัตน์ มงคลลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีอาจารย์ ดร.จันทร์ศรี มุสิกวิทยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 548 5781

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววิรัตน์ มงคลลักษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เลิศรัตนครินทรวโรดม โทร 15664

ที่ ศธ 0519 12/ ๒1 ๕๕ วันที่ 1 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร. รัตติยา สุทธิโนบล

เนื่องด้วย นางสาววัลรัตน์ มงคลลักษณ์ นิสิต ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัย เลิศรัตนครินทรวโรดม ได้รับอนุมัติให้ทำสภานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จันทรีศรี มณีรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 548 5781

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววัลรัตน์ มงคลลักษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ที่๐๕๔ ๑.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์อัครชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร 15664

ที่ ศธ 0519 12/ ๒๕๕๙ วันที่ ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.วาทันย์ บุญธิมา

เนื่องด้วย นางสาววัลรัตน์ มงคลสมัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "การบริหารสถานพดลล้อมในสถานศึกษา.กรณีศึกษาโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยมีอาจารย์ ดร.จันทร์ทนต์ มุติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 548 5781

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววัลรัตน์ มงคลสมัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โทร 15664

ที่ ศธ 0519 12/ 6๒๕๖

วันที่ ๖ ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร. นพพร ตีสถาพร

เนื่องด้วย นางสาววัลรัตน์ มงคลลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีอาจารย์ ดร. จันทรีศรี มณีธรรมวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

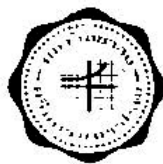
ในการนี้ บันทึกวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และขอเพิ่มข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084 548 5781

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววัลรัตน์ มงคลลักษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๖111



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

ถึงนาย 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.ปิยวัฒน์ มงคลแสง

เนื่องด้วย นางสาววัลรัตน์ มงคลชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "การบริหารสถานแวดล้อมในสถานศึกษา" ครีเอตโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมี อาจารย์ ดร.จันทร์ศรี กุศลชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงาน รายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววัลรัตน์ มงคลชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พิศมัย ๑.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ โทรศัทพ์ 084 548 5781

ที่ ศธ 6918/ 0664



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

10 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนประชาบาลราษฎร์บำรุง

เนื่องด้วย นางสาวธวัชรัตน์ มงคลลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จันทวัฒน์ ภูติธริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบ รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ โทรศัพท 098 270 3590

ที่ ศธ 6918/ 0664



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑0 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติโครงการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวิสุทธิ

เนื่องด้วย นางสาววิรัตน์ มงคลรักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษา (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์
เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร. จันทิมา กุติกรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติโครงการ ร้องผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย และครูในโรงเรียน
ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัด
กรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้
นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 2649 5064

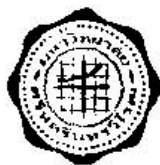
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ โทร. 098 270 3590



ที่ คธ 6918, 5164

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๕๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐



ที่ ศธ ๐๑18/ ๐614

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๑ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนพระราชมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

เนื่องด้วย นางสาววิรัตน์ มงคลโกศล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "การบริหารสถานแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร.จันทร์ชัย ภูติบริรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง "การบริหารสถานแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร" เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นานะแพทยฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 270 3590

ที่ ศธ 6918/ 9114



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

20 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบเพื่อการจัดทำ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาโรงเรียนสามเสนนอก

เนื่องด้วย นางสาววัลรัตน์ มงคลสิทธิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มห. วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จันทวัฒน์ บุตรศรีวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในกรณีนี้ นิสิตขอความเห็นชอบ เห็นผ่าน รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย และครูในโรงเรียน ขอแบบสอบถาม เรื่อง “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 จังหวัดกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย ระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

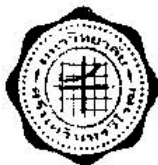
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 098 270 3590

ที่ ศธ 6916/ 0664



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัย

เรียน ผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียน และบุคลากร

เนื่องด้วย นางสาวธวัชรัตน์ มงคลชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยมีอาจารย์ ดร.จันทพงศ์ ภู่อริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย และครูในโรงเรียน รูปแบบสอบถาม เรื่อง "การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร" เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังต่อไปนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พิศาริณ ข.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.อ.แพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ โทรศัพท์ 098 270 3590

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์



ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวธวัลรัตน์ มงคลลักษณ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2529
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
ที่อยู่ปัจจุบัน	588 หมู่ 16 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนในอันดับ คศ.1 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม สำนักงานเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2548	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ.2552	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร